

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program	4. oldal
Bevezetés	4. oldal
A település bemutatása	4. oldal
Értékeink, küldetésünk	7. oldal
Célok	8. oldal
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8. oldal
A Jogszabályi háttér bemutatása	9. oldal
A stratégiai környezet bemutatása	10. oldal
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11. oldal
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38. oldal
A nők helyzete, esélyegyenlősége	49. oldal
Idősek helyzete, esélyegyenlősége	53. oldal
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	55. oldal
Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	59. oldal

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **Dabas Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban** rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A helyzetelemzés adatai az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálják-

A település bemutatása

Dabas városa Pest megye déli részén fekszik, két nagyváros, Budapest és Kecskemét között. Dabas Város területe a külterületeivel együtt összesen 16.599 hektár (megközelítőleg 166 km²) A város lakónépességének a száma 16.813 fő. A város népsűrűsége 101 fő/km², azonban a lakosság túlnyomó többsége belterületen él.

Dabasról az első említett írásos források 1270-ből valók, de sajnos a település az itt folyó török háborúkban szinte teljesen elpusztult.

A lakosság visszatelepítésére a felszabadító háborúk után, a XVIII. században került sor, mikor elsősorban magyar, illetve szlovák jobbágycsaládokat telepítettek le a környékbeli földbirtokosok. A letelepítésben részt vevő nemesi családok közül külön kiemelendő a Halász-család szerepe.

A letelepült családok jelentős része mezőgazdaságból élt, és a XVIII-XIX. században kialakult a jellegzetes dabasi településkép, amelyben a jobbágyporták és a zsellérházak körbevették a vidéki birtokos családok kúriáit. Városunk azóta is igyekszik megővni múltjának ezt az emlékét, és vigyázni a régi, több száz éves nemesi lakokra.

A jelenlegi Dabast alkotó négy község egyesítése 1947-ben vette kezdetét, amikor is sor került Felsődabas és Alsódabas egyesítésére, majd 1966.-ban Sári, és Gyón is Dabas részévé vált. 1966 óta a 4, egymástól némely tekintetben élesen, némely tekintetben, árnyalataiban elütő község együtt fejlődik. Az, hogy városunk ilyen sokszínű település, elsősorban pont ennek köszönhető, hogy mind a négy község hozzátett valamit kultúrájából, identitásából, saját magából ahhoz, hogy egy olyan egészet hozzon létre, mint a mostani Dabas.

Dabas 1989 óta város. A valamikor önálló községek neveit pedig a városrészek elnevezése őrzi. Sári, Dabas, Gyón. A valamikori Alsódabast, Felsődabastól elválasztó határvonalat ma is tábla jelöli a településünkön.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

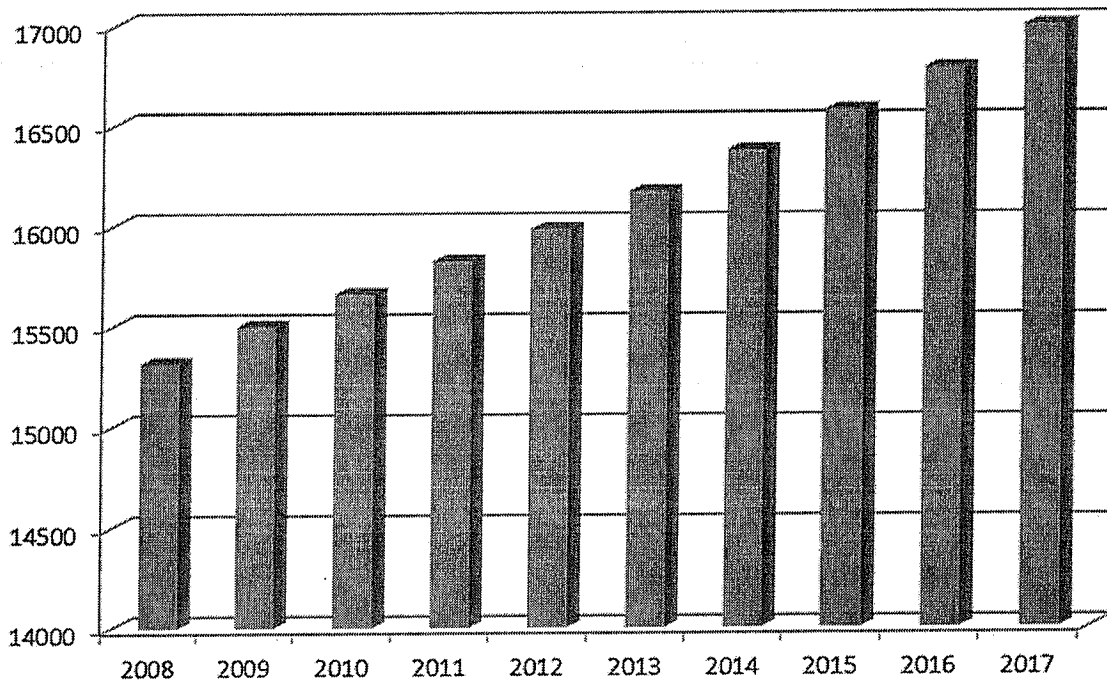
Igazgatási szempontból a város magja körül több egyéb településrész is található. Közülük a legjelentősebb lakosságát tekintve Dabas-Szőlő, mely a közigazgatás szempontjából Gyórhoz tartozik, mintegy 2 kilométerre fekszik Gyóntól. A második különálló településrész Dabas-Besnyő, mely Sárihoz tartozik, és Dabas, illetve Inárcs község között található. Az előző két településrésznél méreteiben jóval kisebb lakosságszámmal rendelkezik Szőlőhegy, mely Dabas része, Mántelek, amely Sárihoz tartozik, illetve a szintén Sárihoz tartozó Alsóbabád, mely lényegében az 5-ös számú főút mellett található különálló tanyákból, tanyacsoportokból áll.

Dabas képét még mindig jelentősen meghatározza a mezőgazdasági jelleg, elsősorban Sárit veszik körül szántóföldek, melynek szinte mindegyikén mezőgazdasági termelés folyik. A város őstermelőinek 2012.-től lehetőségük van a megtermelt termékeiket a helyi piacssarnokban értékesíteni, melynek látogatottsága fokozatosan növekszik. A helyi értékesítés fontos pontja a piacssarnokon kívül a minden hónap második hétvégéjén megrendezett Dabasi Vásár, melyet Felsődabason tartanak meg.

A mezőgazdasági munkavégzés mellett azonban egyre nagyobb az ipari. illetve a szolgáltató szektor aránya is. Sáriiban az elmúlt évtizedben létrejött ipari parkban számos vállalkozás telepítette a székelését és telephelyét. A város legnagyobb cégei közé tartozik a Ferro-Sped 2000 Kft., mely elsősorban közúti áruszállítással foglalkozik, a Vitafort Zrt. és leányvállalatai, melyek elsősorban takarmánygyártással foglalkozik, a Reálsisztéma Dabasi Nyomda Zrt. amely mint neve is mutatja nyomdaipari tevékenységet folytat, illetve az országos hírű Dabas Tej Kft. Szintén fontos cég a városban a Chemitat Kft, mely vegyipari tevékenységet végez. A városban jelentős számú közúti áru fuvarozással foglalkozó vállalat működik, illetve számos nagy élelmiszer áruház is működik (például Tesco, Penny Market, Aldi, Spar) a számos kiskereskedés mellett.

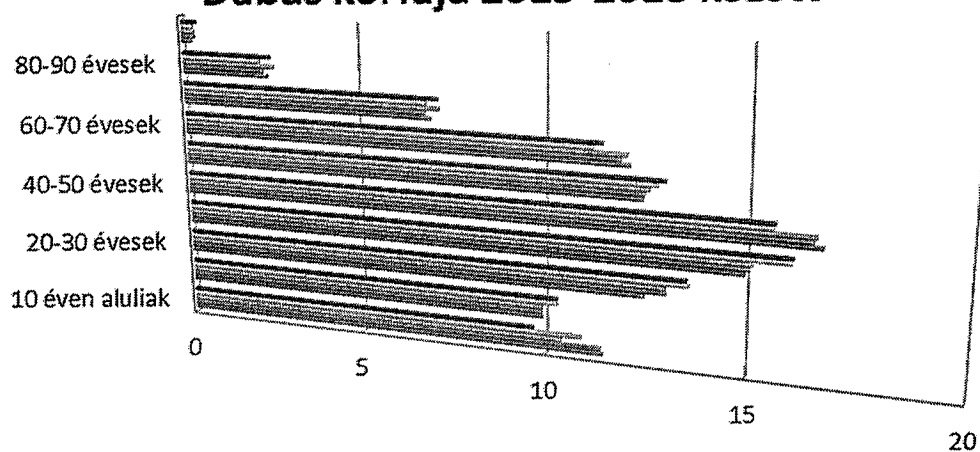
1. számú táblázat - Lakónépesség száma 2017 év végén

Lakónépesség száma az év végén		
ÉV	FŐ	Változás
2007	15106	
2008	15315	0,00458
2009	15499	0,0036492
2010	15659	0,0036492
2011	15821	0,0058028
2012	15980	0,0521277
2013	16166	0,0116395
2014	16371	0,0126809
2015	16569	0,0120946
2016	16779	0,0126743
2017	16991	0,0126348

Lakónépesség száma 2008-2017

Dabas korfája 2015-2018 között

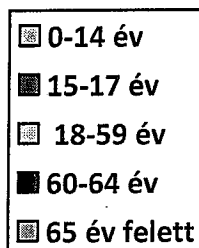
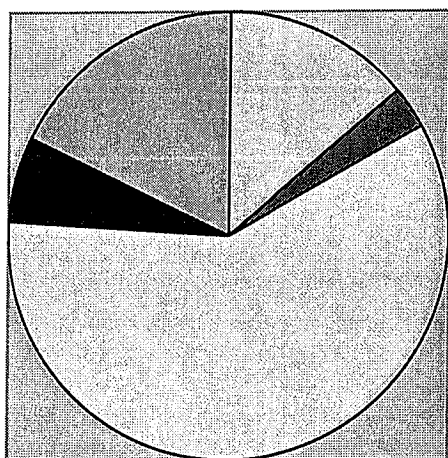

	10 éven alúiak	10-20 évesek	20-30 évesek	30-40 évesek	40-50 évesek	50-60 évesek	60-70 évesek	70-80 évesek	80-90 évesek	90- évesek
■ 2014	9,7	10,31	13,55	16,1	15,65	13	11,44	7,2	2,6	0,45
■ 2015	10,9	10,3	13,6	16,05	15,6	12,8	11,2	6,9	2,3	0,35
■ 2016	10,4	9,92	13,03	15,12	16,61	12,6	12,04	7,22	2,68	0,38
■ 2017	11,41	9,91	13,04	15,06	16,55	12,49	11,9	6,86	2,39	0,38
■ 2018	11,47	9,92	12,5	14,95	16,76	12,45	12,11	7,01	2,5	0,29

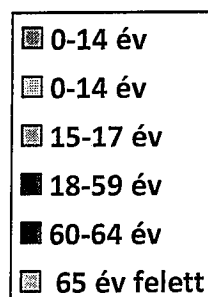
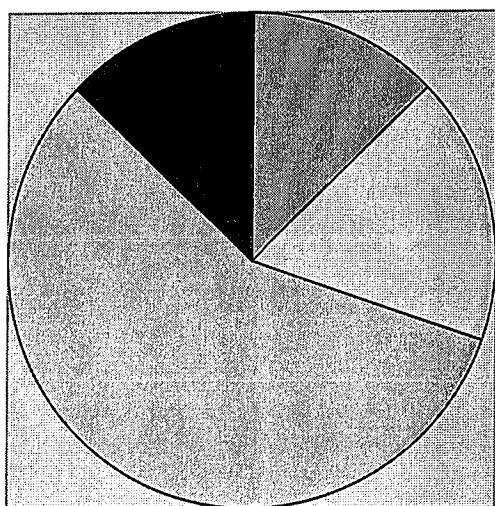
2. számú táblázat - Állandó népesség 2016. év

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	8743	8036	16779	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	1230	1398	2628	46%	54%
15-17 éves	273	254	527	51%	49%
18-59 éves	5214	4880	10094	52%	48%
60-64 éves	553	602	1071	51%	49%
65 év feletti	1565	894	2459	63%	37%

1. ábra állandó népesség - nők

2. ábra állandó népesség - férfiak

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy azok az embertársaink, akik az életük során valamilyen hátrányban szenvednek, lehetőséget kapjanak arra, hogy a közösség orvosolja, vagy legalább csökkentse hátrányukat.

Dabas Város Önkormányzata számára az esélyegyenlőség egy olyan értéknek számít amelyet az Önkormányzat egész működése során folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőség szempontjait. Az esélyegyenlőség érvényesítésének át kell hatnia az önkormányzat valamennyi tevékenységét, mind a kötelező önkormányzati feladatok ellátását, mind az önként vállalt feladatok teljesítését.

Az esélyegyenlőség céljainak megvalósítása során Dabas Város Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az esélyegyenlőségi program megalkotása során, illetve az egyes programok tervezése és végrehajtása során a lehető legteljesebb mértékben bevonja a civil szervezeteket a munkába. Dabas Város Önkormányzata az esélyegyenlőségi programok végrehajtása során a legteljesebb mértékben együttműködik a civil szervezetekkel, illetve a programokat támogató magánszemélyekkel.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőségi program végrehajtása, és az esélyegyenlőség megteremtése Dabas Város Önkormányzata számára nem elsősorban a hatályos jogszabályok által megfogalmazott kötelezettség, hanem az Önkormányzat, valamint Dabas Város lakosságának rövid és hosszú távú érdeke. Az esélyegyenlőségi program azt a célt szolgálja, hogy az életük során hátrányos helyzetbe került lakosoknak a lehető legnagyobb esélyük legyen a lehető legjobb minőségű közszolgáltatások elérésére, illetve életminőségük javítására.

Dabas Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a város lakosságának hátrányos helyzetben élő részére kell irányulnia. Dabas Város Önkormányzata számára elsődleges elv a program készítése és végrehajtása során, hogy minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Dabason soha senkit sem érhet sem közvetlen, sem közvetett diszkrimináció faj, szín, nem, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési, vagy egyéb helyzet alapján.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Dabas Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2011-ben elfogadta a gyermekvédelmi támogatásokról és a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 15/2011. (III. 3.) önkormányzati rendeletét. Dabas Város Önkormányzat Képviselő-testületének a rendelet megalkotásával és elfogadásával az volt a célja, hogy a városban a

törvényi előírásokon túl, azt meghaladva működjön egy olyan támogató rendszer, mely az állampolgárok hátrányos helyzetéből adódó hátrányokat próbálja enyhíteni.

Dabas Város Önkormányzat Képviselő-testülete a rendeletet éves rendszerességgel felülvizsgálja, törekedve arra, hogy a közösség segítségére rászorulókat támogatói rendszere alkalmazkodjon a felmerülő igényekhez, problémákhoz.

A helyi szabályozás megalkotása során a Képviselő-testület mindig figyelembe veszi az esélyegyenlőségi szempontokat is.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzatokról szóló törvény az önkormányzatok számára kötelező jelleggel írja elő a magyar önkormányzatok számára gazdasági programok készítését, valamint ezeknek a gazdasági programoknak az elfogadását.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza az önkormányzat számára, hogy melyek azok a célkitűzések, valamint feladatok, melyeket a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez.

Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőlegesen támogatásával.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése, valamint a megvalósítása során alkalmazkodtunk a település környezetvédelmi koncepciójához, településrendezési tervéhez, valamint településfejlesztési koncepciójához.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer megfelelő adatbázisaiból gyűjtöttük össze. Az országos adatbázisok adatait a helyi nyilvántartással esetlegesen kiegészítettük.

Felhasználásra kerültek az ágazati beszámolók megállapításai, valamint meghallgatott szakemberek véleményei, tapasztalatai.

A statisztikai adatok esetében a lehető legfrissebb és legaktuálisabb adatokat használtuk. Amennyiben nem álltak rendelkezésünkre 2017.-es adatok.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Mind a statisztikai adatok, mind a Dabasi Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézőinek véleménye és tapasztalatai alapján az egyik legsúlyosabb gond a mélyszegénységben élők, közöttük pedig elsősorban a roma származású lakosság helyzetének fokozatos romlása. Az egyre romló helyzet következménye a mélyszegénységben élők, illetve romák leszakadása, kiszorulása az oktatásból, melynek egyenes következménye, hogy a kiszoruló személyek még nagyobb hátránnyal szembesülnek a foglalkoztatás területén. Ezen csoportok leszakadása sajnos az egészségügyi szolgáltatások területén is nyomon követhető.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011.) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (megközelítően 3 millió személy) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millió fő mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren, (a romák összlétszáma a becslések alapján ma Magyarországon megközelítőleg 750 ezer fő) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Éppen ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.”

A romákra ezenfelül jellemző, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is a legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.

A 2011.-es népszámlálás adatai szerint Dabas Város közigazgatási területén összesen 334 személy vallotta magát roma nemzetiségűnek, a helyi roma nemzetiségi Önkormányzat tájékoztatása szerint azonban a roma népesség valós száma ennek az értéknek a többszöröse.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi kulturális hátrányok, szociális hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családban lévő gyermekszám, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az inaktív emberek között jelentősen nagyobb arányban fordulnak elő alacsony iskolai végzettségűek, továbbá olyan iskolai végzettséggel rendelkező személyek, kiknek végzettsége a jelenlegi termelési mód feltételei között már elavult. Az inaktív emberek között jelentős létszámban fordulnak elő megváltozott munkaképességű személyek, továbbá, romák. A munkaerő-piacra való jutást tovább nehezíti az, hogy a tartós munkanélküli létből fakad egyfajta motiváltsági probléma.

Megjegyzendő, hogy a roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiaknál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008			0		#####		#####	0	#####
2009	5509	5009	10518	387	7,2%	368	7,2%	755	7,8%
2010	5469	5218	10687	359	7,4%	316	6,9%	675	6,7%
2011	5567	5329	10896	402	7,1%	337	6,8%	739	7,6%
2012	5654	5348	11002	481	9,3%	422	8,3%	923	8,1%
2013	5688	5405	11093	318	6,4%	286	5,9%	604	5,9%
2014	5769	5510	11279	418	7,2%	356	6,1%	774	7,1%
2015	5866	5601	11467	293	5,8%	211	4,8%	504	4,8%
2016	5984	5708	11692	225	4,8%	178	3,9%	403	3,9%
2017	6034	5752	11786	204	3,7%	175	3,6%	379	3,6%

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	433	755	675	739	923
20 éves és fiatalabb	fő	10	18	18	26	20
	%	2,3%	2,4%	2,7%	3,5%	2,2%
21-25 év	fő	70	115	85	88	161
	%	16,2%	15,2%	12,6%	11,9%	17,4%
26-30 év	fő	43	94	77	79	106
	%	9,9%	12,5%	11,4%	10,7%	11,5%
31-35 év	fő	75	113	101	99	119
	%	17,3%	15,0%	15,0%	13,4%	12,9%
36-40 év	fő	59	87	105	113	136
	%	13,6%	11,5%	15,6%	15,3%	14,7%
41-45 év	fő	58	77	67	98	110
	%	13,4%	10,2%	9,9%	13,3%	11,9%
46-50 év	fő	40	90	77	78	69
	%	9,2%	11,9%	11,4%	10,6%	7,5%
51-55 év	fő	36	88	74	74	85
	%	8,3%	11,7%	11,0%	10,0%	9,2%
56-60 év	fő	39	68	67	67	93
	%	9,0%	9,0%	9,9%	9,1%	10,1%
61 év felett	fő	3	5	4	17	24
	%	0,7%	0,7%	0,6%	2,3%	2,6%

2008-tól 2012-ig a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatos emelkedést mutatott, majd 2013-ban visszaesés, 2014-ben pedig egy kiugró emelkedés figyelhető meg.

2015-2017-ig viszont rohamosan csökken a nyilvántartott álláskeresők száma.

Mára már sokkal inkább a munkaerőhiány jelent problémát, számtalan álláshely vár betöltésre városunkban. Mind az állami, mind a magánszférában igyekeznek az igényekhez alkalmazkodni, versenyképes bérekkel, rugalmas munkaidővel, részmunkaidős lehetőségekkel várják a munkavállalókat.

		2013	2014	2015	2016	2017
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	604	774	504	403	379
20 éves és fiatalabb	fő	12	39	17	18	12
	%	1,98%	5,04%	3,4%	4,5%	3,2%
20-24 év	fő	94	122	57	52	39
	%	15,6%	15,8%	11,3%	12,9%	10,3%
25-29 év	fő	70	108	54	41	35
	%	11,6%	13,9%	10,7%	10,2%	9,3%
30-34 év	fő	72	69	55	46	37
	%	11,9%	8,9%	10,9%	11,41%	9,8%
35-39 év	fő	83	96	74	45	48
	%	13,7%	12,4%	14,7%	11,2%	12,6%
40-44 év	fő	65	77	58	55	38
	%	10,8%	9,9%	11,5%	13,6%	10,02%
45-49 év	fő	73	87	52	40	47
	%	12,1%	11,2%	10,3%	9,9%	12,4%
50-54 év	fő	58	67	51	39	37
	%	9,1%	8,7%	10,1%	9,7%	9,76%
55-59 év	fő	56	74	36	27	28
	%	9,3%	9,6%	7,1%	6,7%	7,4%
60 év felett	fő	21	35	50	40	50
	%	3,5%	4,5%	9,9%	9,9%	13,2%

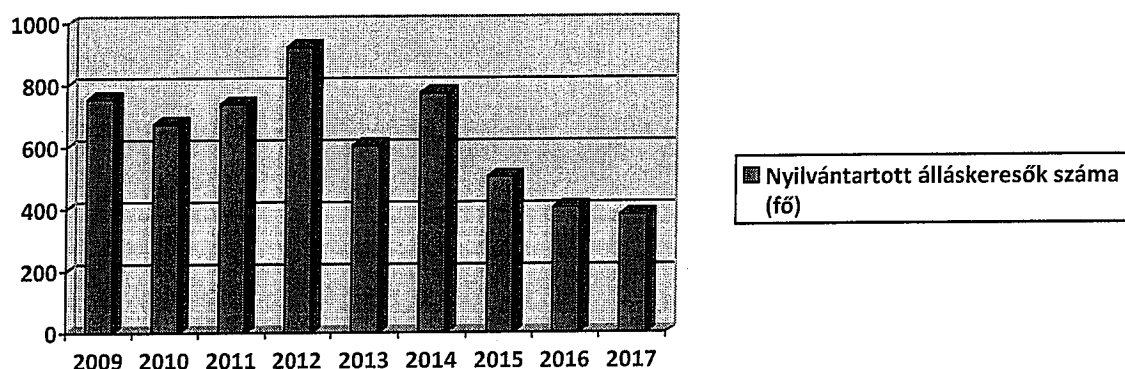
A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján, 2012-ben a munkanélküliek létszáma 923 fő volt. (ez az előző év hasonló időszakához képest 184 fős növekedés) A munkanélküliségi ráta mértéke 10,5 %-os volt. (ez viszont 0,1 százalékpontos csökkenés) A munkanélküliek 47,5 %-a legalább 1 éve keres állást. Ez az arány az egy évvel korábbi adatok szerint 52,9 % volt. Jelenleg a munkanélküliség átlagos időtartama 18,7 hónap.

2017-es adatok alapján a munkanélküliek létszáma 379 fő volt, ebből 294 fő keres több mint 1 éve állást.

Dabas Város közigazgatási területén a regisztrált munkanélküliek aránya az elmúlt években:

- 2008.-ban: 433 fő (241 nő és 192 férfi)
- 2009.-ben: 755 fő (387 nő és 368 férfi)
- 2010.-ben: 675 fő (359 nő és 316 férfi)
- 2011.-ben: 739 fő (402 nő és 337 férfi)
- 2012.-ben: 923 fő (481 nő és 442 férfi)
- 2013.-ban: 604 fő (318 nő és 286 férfi)
- 2014.-ben: 774 fő (418 nő és 356 férfi)
- 2015.-ben: 504 fő (293 nő és 211 férfi)
- 2016.-ben: 403 fő (225 nő és 178 férfi)
- 2017.-ben: 379 fő (204 nő és 175 férfi)

➤ 3. ábra Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)

Az alábbi táblázatból jól megfigyelhető az is, hogy nem csak az állást keresők száma csökkent az utóbbi években, hanem a 180 napnál régebben állást keresők száma is.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

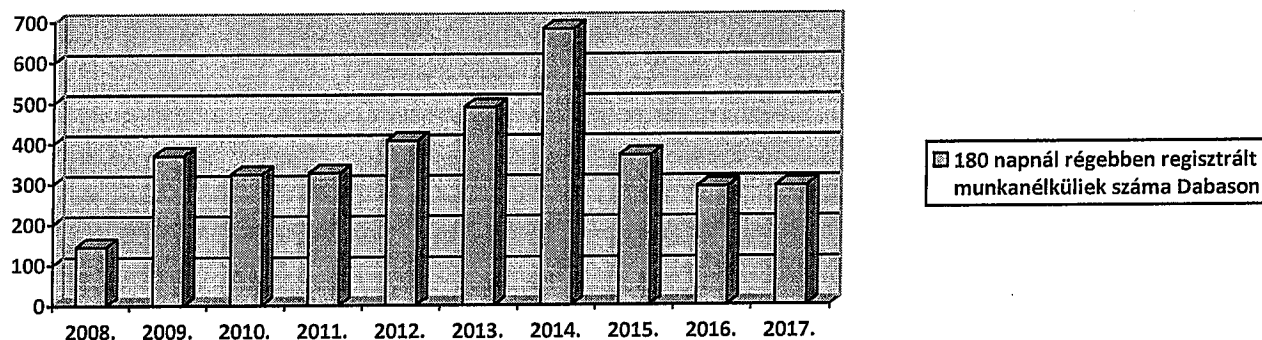
év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	241	192	433	86	59	145	35,7%	30,7%	33,5%
2009	387	368	755	195	175	370	50,4%	47,6%	49,0%
2010	359	316	675	186	138	324	51,8%	43,7%	48,0%
2011	402	337	739	197	130	327	49,0%	38,6%	44,2%
év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2012	512	411	923	220	186	406	21,2%	14,5%	43,9%
2013	318	286	604	264	225	489	53,9%	46,1%	80,9%
2014	418	356	774	361	321	682	52,9%	47,1%	88,1%
2015	293	211	504	201	169	370	54,3%	45,7%	73,4%
2016	225	178	403	164	128	292	56,1%	43,8%	72,4%
2017	204	175	379	162	132	294	55,1%	44,9%	77,6%

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma Dabason:

- 2008.-ban: 145 fő (86 nő és 59 férfi)
- 2009.-ben: 370 fő (195 férfi és 175 nő)
- 2010.-ben: 324 fő (186 férfi és 138 nő)
- 2011.-ben: 327 fő (197 férfi és 130 nő)
- 2012.-ban: 406 fő (186 férfi és 220 nő)
- 2013.-ben: 489 fő (225 férfi és 264 nő)

2014.-ben: 682 fő (321 férfi és 361 nő)
 2015.-ben: 370 fő (169 férfi és 201 nő)
 2016.-ben: 292 fő (128 férfi és 164 nő)
 2017.-ben: 294 fő (132 férfi és 162 nő)

4. ábra 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma Dabason

Foglalkozás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatóak azok a korosztályok, akik már idősebbek és közvetlenül a nyugdíjazás előtt állnak. Amennyiben ők valamilyen ok miatt elvesztik állásukat, úgy nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Hátrányos helyzetű csoportot alkotnak a munkaerőpiacon még a munkaerőpiacra visszakerülő nők, valamint a megváltozott munkaképességű, fogyatékos emberek.

Alacsonynak számít továbbá a fiatal korosztály (15-24 évesek) munkaerőpiaci részvétele is. A fiatalok távolmaradásának alapvetően két oka van. Egyrészt az, hogy az oktatásban a képzési idő jelentősen meghosszabbodott, másrészt a munkaadók elsősorban olyan dolgozókat keresnek, akik rendelkeznek egy bizonyos szintű és idejű szakmai tapasztalattal, és ennek éppen a megnövekedett oktatási idő miatt a fiatal korosztály nem tud megfelelni.

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését a fenti okokon túl nehezíti a munkalehetőségek alacsony száma, továbbá a nem megfelelő szakmaválasztás is.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1349	1427	2776	13	1,0%	11	0,8%	24	0,9%
2009	1344	1403	2747	25	1,9%	23	1,6%	48	1,7%
2010	1310	1387	2697	22	1,7%	24	1,7%	46	1,7%
2011	1309	1374	2683	29	2,2%	32	2,3%	61	2,3%
2012	1350	1380	2730	33	2,4%	35	2,5%	68	2,5%
2013	1361	1401	2762	36	2,6%	40	2,8%	76	2,8%
2014	1396	1387	2783	58	4,2%	66	4,7%	124	4,5%
2015	1387	1409	2796	30	2,2%	26	1,8%	56	2,1%
2016	1429	1401	2830	22	1,5%	23	1,6%	45	1,6%
2017	1435	1440	2875	12	0,8%	16	1,1%	28	1%

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya²

Dabas Város területén a regisztrált munkanélküliek aránya az elmúlt években:

2008.-ban: 3,67 %

2009.-ben: 6,39 %

2010.ben: 5,73 %

2011.-ben: 6,26 %

b) alacsony iskolai végzettségűek³ foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint							
év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	428	17	4,0%	132	30,8%	279	65,2%
2009	754	37	4,9%	239	31,7%	478	63,4%
2010	675	23	3,4%	217	32,1%	435	64,4%
2011	739	37	5,0%	232	31,4%	470	63,6%
2012	923	36	3,9%	272	29,5%	615	66,6%
2013	604	24	4%	154	25%	426	71%
2014	774	43	6%	240	31%	491	63%
2015	504	26	5%	190	38%	288	57%
2016	403	23	6%	148	37%	232	58%
2017	379	19	5%	137	36%	223	59%

A statisztikai adatok vizsgálatából világosan kiderül, hogy minél alacsonyabb valakinek az iskolai végzettsége, annál nehezebben talál magának munkát.

c) közfoglalkoztatás

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás új rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. A közfoglalkoztatás szervezését városunkban Dabas Város Önkormányzata látja el.

2011.-ben összesen 207 fő vett részt a közmunkaprogramban. 2011. első negyedében 54 fő, majd a következő negyed évben 70 fő. A III. negyedévben 43 fő volt a közmunkások száma, majd a IV. negyedévben pedig összesen 40 fő. 2012.-ben tovább folytatódott a közmunkaprogram. Ekkor összesen 182 közmunkás dolgozott a városban.

Az Önkormányzat természetesen törekszik arra, hogy a helyi roma közösség tagjait is bevonja a közmunkaprogramba, de jelenleg nincs arról nyilvántartásban szereplő adat, hogy pontosan mennyi roma nemzetiségű közmunkás dolgozik a város területén. Fontos megjegyezni, hogy sajnos ezen csoport tagjainak a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkához jutásra.

² Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

³ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010				
2011	207	2%	n.a.	n. a.
2012	182	2%	n.a.	n.a.
2013	298	2%	n.a.	n.a.
2014	468	3%	n.a.	n.a.
2015	188	1,5%	n.a.	n.a.
2016	298	2%	n.a.	n.a.
2017	136	1%	n. a.	n. a.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Dabas városa, illetve településünk lakossága szerencsének mondhatja magát, ugyanis a városban találni munkalehetőségeket, és a város aktív korú lévő lakosságának jelentős része a településen tud magának találni munkát. A város területén vannak olyan vállalatok, melyek viszonylag nagy létszámban foglalkoztatnak munkaerőt. Vannak olyan vállalkozások, amelyek több mint 100 főt is foglalkoztatnak.

A város aktív korú lakosságának számos tagja dolgozik a környékbeli településeken is. Csoportjunktól külön kiemelkedő a szomszédos település, Újhartyán és Bugyi ipari parkjában dolgozó munkavállalóink. Itt felmerülő problémát jelent számukra, hogy a közelség ellenére a két település között a tömegközlekedés sajnos nem a legjobban van kiépítve, így az ott dolgozók sajnos kénytelenek saját járműveikkel ingázni a két település között., amely egyrészt pluszköltségekkel is jár rájuk nézve, másrészt számos dolgozni akaró munkakeresőt kizár az elhelyezkedésből.

Az aktív munkavállaló korosztály egy másik jelentős része a fővárosban talált magának munkát. Ennek a csoportnak a munkába járása szintén történhet a saját személygépjárművel, de a főváros és Dabas között viszonylag jó a tömegközlekedés is.

A tömegközlekedés tekintetében a dabasi lakosság választhat az autóbusz és a vonat között is. Az autóbusz közlekedés vonatkozásában a távolsági autóbuszok közlekednek a városon belül is, de igaz egyre csökkenő számban a város mellett elhaladó 5-ös számú főúton is.

A vonatközlekedés szintén megoldás a fővárosba ingázó munkavállalók részére, és például az egyetlen megoldás azon dabasi diákok részére, akik tanulmányaikat különböző okokból, de az ócsai Bolyai János Gimnáziumban folytatják. A vonatközlekedés vonzóbbá válásához nagyban hozzájárult, hogy a vonal az elmúlt évben esett át egy nagyobb felújításon, és a beutazás ideje nagyban csökkent.

Az utóbbi időben nőtt azon dabasi lakosoknak is a száma, akik a Budapesthez hasonló távolságra lévő Kecskeméten vállalnak munkát. A lakosság munkaerő-piaci elhelyezkedésének pozitív példája, hogy számos dabasi lakos vállalt az utóbbi időben munkát a kecskeméti Mercedes gyárban is. Sajnos ők jelenleg kénytelenek saját gépjárművel ingázni, ugyanis a tömegközlekedés csakis az autóbuszjáratokra csökkent, és azok száma az utóbbi időben is folyamatosan csökkent.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	30 perc	15	1 óra	21	90 perc	0	0
Megye-székhely	30 perc	15	1 óra	21	90 perc	0	0
Főváros	30 perc	15	1 óra	21	90 perc	0	0

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Speciális képzések jelenleg nincsenek a városban. Elmondható, hogy az Önkormányzat együttműködése a Pest Megyei Kormányhivatal Dabasi Járási Hivatal Munkaügyi Hivatalával példaértékű és folyamatos. Időszakonként a Járási Munkaügyi Hivatal szervez képzéseket, melyeken a térség munkakeresői részt vesznek, ezzel is javítva elhelyezkedési esélyeiket. Az Önkormányzat minden segítséget megad a Járási Munkaügyi Hivatalnak a képzések lebonyolítását illetően.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	N	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	N	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	N	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	N	

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A Pest Megyei Kormányhivatal Dabasi Járási Hivatal Munkaügyi Központja nyújtja jelenleg a legnagyobb segítséget. A Munkaügyi Központ nemcsak a dabasi járás területén élőknek nyújt segítséget, hanem az illetékességi területe a gyáli járás területére is kiterjed.

g) mélyszegénységben élők és romák⁴ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Önkormányzat szerencsére nem tud olyan esetről, hogy a város területén valakinek foglalkoztatására pusztán az etnikai származása miatt nem került sor. A romák foglalkoztatottsági diszkriminációja annyiban azonban egy speciális jelenség, hogy az ő esetükben, jórészt a szerény anyagi helyzet miatt nincs meg az a megfelelő képzettségi szint, ami biztosítaná az akadálytalanabb elhelyezkedést. Így sajnos a településünk roma lakossága az alacsony képzettségi szintje miatt tud kevésbé érvényesülni a munkaerőpiacon. Ebből az okból kifolyólag természetesen egy esetleges hátrányos megkülönböztetést nehezen is lehetne bizonyítani. Az Önkormányzat intézményeiben természetesen senkit sem érhet hátrányos megkülönböztetés, és eddig erre utaló panasz sem volt. Az Önkormányzat ezenfelül törekszik arra, hogy amennyiben lehetséges a közmunka-programba minél több romát, illetve mélyszegénységben élőket tudjon bevonni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető szolgáltatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- **Pénzbeli ellátások:** időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, álláskeresősi járadék, álláskeresői segély, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

⁴ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

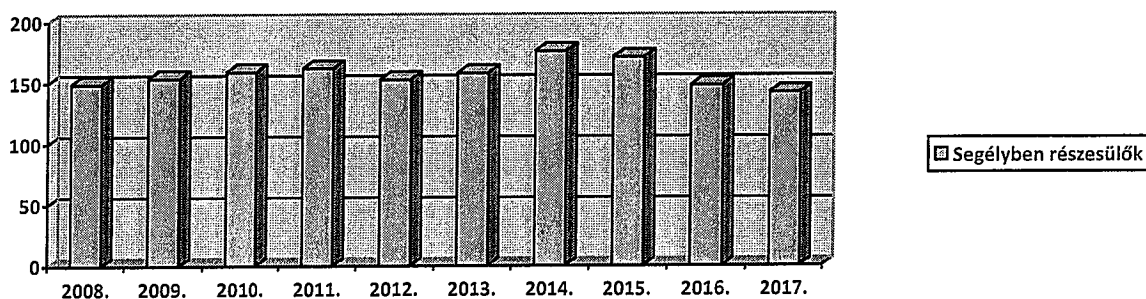
Az Szt.-ben szereplő egyes ellátási formák célja az, hogy segítsen a veszélyhelyzetben lévő személyeken, illetve az ilyen személyek hozzátartozóin. A szociális transzferek hozzájárulnak ahhoz, hogy az igénybe vevő személyek megoldást találjanak nehéz élethelyzetükre, illetve csökkentsék a nehéz élethelyzetből származó hátrányokat.

Településünkön alapvetően három támogatási formát kell külön kiemelni. Fontos és sajnos gyakori támogatási forma az álláskeresői segély, a közgyógyellátás, valamint az ápolási díj.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	10.479	149	1,2%
2009	10.518	154	1,3%
2010	10.687	159	1,4%
2011	10.896	162	1,3%
2012	11.002	153	1,4%
2013	11.093	158	1,3%
2014	11.279	176	1,5%
2015	11.467	171	1,6%
2016	11.692	148	1,5%
2017	11.786	142	1,4%

5. ábra Álláskeresői segélyben részesülők száma

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	688
2009	680
2010	596
2011	532
2012	513
2013	395
2014	250
2015	410
2016	538
2017	458
2018	427

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	36
2009	36
2010	37
2011	46
2012	32
2013	29
2014	67
2015	75
2016	86
2017	75
2018	63

Mint azt már korábban megállapítottuk 2008. és 2009. között jelentősen nőtt a munkanélküliek száma, majd 2009-től stagnál az arányuk, aztán ismételt növekedés után 2013-tól jelentősen csökken az állást keresők száma. Ugyanakkor a Munkaügyi Központtól pénzbeli ellátásra – álláskeresési segély, álláskeresési járadék – jogosultak száma közel azonos. Az önkormányzattól aktív korúak ellátásában – rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás – részesülők száma évről évre nő. A segélyben részesülők a tartós munkanélküliekhez tartoznak, mivel már több mint 365 napja együttműködnek a Munkaügyi Központtal. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege a mindenkori öregségi nyugdíjminimumhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28.500 forint volt, majd ez lecsökkent

22.500,- forintra. Megállapítható, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében

2018-ban munkabérek, illetmények, közfoglalkoztatotti bérek alakulása:

1. Munkabérek, illetmények (minimálbér, garantált bérminimum) Havi bér Ft/hó Heti bér Ft/hét Napi bér Ft/nap Órabér Ft/óra Minimálbér 430/2016. (XII.15.) Korm.r. 2. § (1) bek. b) 138.000 31.730 6.350 794
Garantált bérminimum* 430/2016. (XII.15.) Korm.r. 2. § (2) bek.b) 180.500 41.500 8.300 1.038
Közfoglalkoztatási bér 170/2011.(VIII.24.) Korm.r. 1.§ (1) bek. 81.530 18.740 3.748 - Garantált közfoglalkoztatási bér** 170/2011. (VIII.24.) Korm. rend. 2. § (1) bek. 106.555 24.495 4.899 - Munkavezetőt megillető közfoglalkoztatási bér 170/2011.(VIII.24.) Korm.r. 2/A.§ (1) bek. 89.705 20.620 4.124 - Munkavezetőt megillető közfoglalkoztatási garantált bér*** 170/2011. (VIII.24.) Korm. rend. 2/A. § (2) bek. - 117.245 26.955 5.390 - Közfoglalkoztatási pontokban 6 órában foglalkoztatottak speciális közfoglalkoztatási bére 170/2011. (VIII. 24.) Korm.r. 2/C. § (1) bek. 42.805 9.840 1.968 - Közfoglalkoztatási pontokban 6 órában foglalkoztatottak speciális garantált közfoglalkoztatási bére**** 170/2011. (VIII. 24.)

Korm.r. 2/C. § (2) bek. 55.940 12.860 2.572 - * A garantált bér a legalább középfokú iskolai végzettséget,

illetve középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalót illeti meg ** A

garantált közfoglalkoztatási bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő

munkakörben foglalkoztatott közfoglalkoztatottat illeti meg *** A közfoglalkoztatási jogviszonyban

foglalkoztatott munkavezetőt közfoglalkoztatási garantált bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakörben, teljes munkaidő teljesítése esetén illeti meg ****A közfoglalkoztatási pontokban legalább 6 órában foglalkoztatottakat speciális garantált közfoglalkoztatási bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén illeti meg

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ft. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint álláskeresési járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	Összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	6007	n. a.	48	3				
2009	6043	n. a.	48	3				
2010	6074	n. a.	48	3				
2011	6119	n. a.	48	3				

Megállapítható, hogy a város területén évről évre nő a lakások száma. A 2011.-es adatok közel 2 %-os bővülést mutatnak a 2008.-as állapotokhoz képest.

Az Önkormányzat rendelkezik bérlakásállománnyal is, 2018-as adatok alapján összesen 11 darab bérlakás van az Önkormányzat tulajdonában, amelyek kihasználtsága 100 %-os. A lakások zömét szociális alapon adja bérbe az Önkormányzat, jelképes díj ellenében. 2 darab lakásban jelenleg körzeti megbízottak élnek.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Az Önkormányzatnak szerencsére nem kell megküzdeni ilyen jellegű problémával. A veszélyeztetett lakáshelyzetnek egyik lehetséges megoldása a lakásfenntartási támogatás. Hajléktalan személy szerencsére nincs a város területén.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében kiterjedt támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A lakhatást segítő támogatási forma egyik legjelentősebb eleme a normatív lakásfenntartási támogatás. Lakásfenntartási támogatásban a városunkban 2008 és 2018 között összesen 351 személy részesült.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	132	0
2009	113	0
2010	54	0
2011	0	3
2017	31	0
2018	21	0

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az Szt. szerint adósságkezelési szolgáltatás nyújtására a negyvenezernél több állandó lakosú települések kötelezettek. Településünk következőképpen nem köteles ezt a feladatot ellátni.

f) Eladósodottság

Sajnos az eladósodottság komoly problémát jelent a településünkön is. A lakosság eladósodottsága természetesen magában hordja annak a veszélyét, hogy az adósságspirálba kerülő emberek elveszítik ingatlanukat, illetve olyan ingatlanban kényszerülnek a továbbiakban élni, melyek már az adósságuk miatt nem rendelkeznek egy vagy akár több közszolgáltatással. Sajnos az utóbbi években a közüzemi tartozások is növekedtek a város lakosságának részéről. Az Önkormányzat természetesen megpróbálta eddig is a szociális transzferek révén kezelni a helyzetet és ez a továbbiakban is megmarad kitűzendő célnak, de az igazi megoldás természetesen az adósságcsapdában lévő személyek számára a munkaerő-piaci jelenlét erősítése lenne.

Egyéb önkormányzati támogatások

Települési gondozási támogatás iránti kérelmet **2017**-ben 21 fő, **2018**-ban 10 fő nyújtotta be.

Települési létfenntartási támogatás iránti kérelmet **2017**-ben 701 esetben, **2018**-ban 465 esetben nyújtottak be.

Települési gyógyszer-támogatási kérelmet **2017**-ben 47, **2018**-ban 35 esetben nyújtottak be.

2016-ban 3 esetben, **2017**-ben pedig 7 esetben segítettünk köztemetés lehetőségével.

2018-as adatok szerint Háztartási hulladékszállítás díját -70 év felettieknek 334 fő esetében, méltányosságból 6 fő esetében vállalta át az önkormányzat, 25%-os kedvezményt 33 fő részére biztosított.

Élethelyzet javítására szolgáló támogatásban **2017**-ben 487 fő, **2018**-ban 398 fő részesült.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Jól körülhatárolható szegregátum a városban szerencsére nincsen. Az azonban tény, hogy az elmúlt évek során kialakultak olyan utcák, melyekben a városi átlagnál jelentősen magasabb a romák, illetve a mélyszegénységben élők aránya.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Az ilyen típusú utcák közös jellemzője, hogy például hiányoznak a szilárd burkolatú utak, illetve amennyiben mégis vannak, azok rendkívül rossz minőségűek. Az itt élők rendszerint az átlagméretnél kisebb lakásokban laknak, de úgynevezett substandrad lakások aránya meglehetősen alacsony. Az ebbe a kategóriába sorolt lakások jelentős része is elsősorban régi építésű lakóépület. Jellemző az ilyen területen lévő házakra, hogy nagy számú vályogházat lehet találni, illetve megjelennek olyan épületek is, amelyben „társasházaszerűen” több család is lakik, elkülönülő lakásokban. Az Önkormányzat célja ezekkel az utcákkal az, hogy a közlekedési feltételeket javítsa. Az Önkormányzat az elmúlt években is létesített szilárd burkolatú utakat, valamint végzett útfelújításokat is, ezért kitűzött cél, hogy ezek a beruházások az említett utcákban is megvalósuljanak.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Az említett utcákban élő lakosságról alapvetően elmondható, hogy nagyszámú gyermek él ezen a területen. A foglalkoztatottsági helyzet itt nem éri el a települési átlagot, az itt lakók nagy többsége munkanélküli. Az Önkormányzat természetesen megpróbálja ezeket a személyek ezt a lehetőségeihez mérten visszavezetni a munka világába, valamint konyhakerti növények megvételeivel szeretné elérni, hogy a dolgozni tudó és akaró családok megpróbálják az idejüket egyfelől valamely célhoz kötötten elvégezni, másfelől a saját konyhakertjüknek köszönhetően az ellátásukról részben gondoskodni. A programban jelenleg X fő vesz részt.

Az itt élő lakosságról ezenfelül elmondható, hogy az iskolai végzettség itt az átlag alatti. Ez sajnos oka annak, hogy az itt élők a későbbiekben nem, vagy csak nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon. Az ő esetükben a megoldás egy képzési rendszer bevezetése lenne.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Dabas lakossága az egészségügyi közszolgáltatások jelentős részét, a kistérségben egyedülálló módon, helyben elérheti. A városban egy rendkívül jól felszerelt és jól működő rendelőintézet található (dr. Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézet) melyben a legújabb fejlesztéseknek köszönhetően helyet kap egy 10 ágyas nappali kórház, valamint úgynevezett „egynapos sebészet” illetve, ami ennél is fontosabb, remek orvosok, és kitűnő ápoló- és segédszemélyzet. Szakorvosi rendelőintézetünk Dabas város lakosságának egészségügyi alapellátási és a térség 13 községe lakossága részére járóbeteg szakellátási feladatot biztosít.

A 2011-ben megújult szakorvosi rendelőintézetünk, a megnőtt alapterülettel és a munkánkhoz szükséges orvosi gépekkel képes arra, hogy biztosítsa azt, ami a járóbeteg szakellátás feladata ma Magyarországon a XXI. században. Az egészségügyi szolgáltatások bővítésével az a célunk, hogy a térség betegei számára minél több befejezett egészségügyi szolgáltatást tudjunk nyújtani és csak azok a betegek kerüljenek kórházba továbbküldésre, akiknek ellátása ezt igényli és indokolt.

További feladatunk, hogy az orvostudomány fejlődését lehetőségeinkhez mérten, a járóbeteg szakellátásban ellátható betegek igényeinek, szükségleteinek eleget téve a gazdaságosság szem előtt tartásával próbáljuk meg követni. Mind ehhez a napi folyamatos munkán kívül az orvosok és szakdolgozók állandó továbbképzése, korszerű eszközök, gépek beszerzése szükséges.

Sokrétű és összetett feladatukat 11 szakfeladat keretében látják el. Ezek a szakfeladatok:

Szakfeladat megnevezése	Heti szakorvosi óra	Heti nem szakorvosi óra egyéb egyetemi végz.
1. Járóbetegek gyógyító szakellátása	613	180
2. Képződiagnosztika	85	-
3. Fizikóterápiás szolg.	-	160
4. Járóbetegek egynapos ellátása	200	120
5. Egészségügyi laboratóriumi szolgáltatás	30	-
6. Fogorvosi szakellátás	60	-
Összesen:	988	460
7. Ügyeleti szolgálat Dabas város 16.814 fő lakosa részére.		

8. Család és nővédelmi gondozás, 7 fő területi védőnő közreműködésével.

9. Iskolai védőnői ellátás 1 fő iskolavédőnő közreműködésével.

10. Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás, amely nem NEAK által finanszírozott, hanem, vállalkozókkal, önkormányzatokkal kötött szerződés alapján működik. A működéshez a szerződések szerinti árbevétel biztosít fedezetet.

Intézetünk működését a 2016. december havi munkaügyi jelentés szerint **103 fő** közalkalmazottal, **24 fő** közreműködő szakorvossal és alkalmazottjaival, valamint **46 fő** személyes közreműködő orvossal tudjuk biztosítani. A szakrendelések közül néhányat több szakorvossal tudunk csak működtetni, ezek növelik a személyes közreműködők számát.

Az elsőként jelölt hat szakfeladat ellátására heti 988 szakorvosi óra és heti 460 nem szakorvosi óra kapacitás áll rendelkezésünkre.

Dabas Város lakossága részére **ügyeleti szolgáltatást** intézetünk biztosít. Az ügyeleti ellátást a szakorvosi rendelőintézet melletti telephelyen végezzük. A két tevékenységet, a járóbeteg szakellátást és az ügyeleti ellátást végzők egymást segítve, kiegészítve látják el feladatukat. Az ügyeleti szolgáltatást hétköznap 15.00 órától 07.00 óráig, hétvégén 07.00 órától 07.00 óráig látjuk el. Az ügyeletben egy fő orvos, egy fő ápoló és egy fő gépkocsivezető vesz részt. A feladatot 11 fő orvos alkalmazásával, személyes közreműködői szerződéssel tudjuk biztosítani.

2016-ban az ügyeleten megjelentek száma	7.347 fő
A megjelentek közül 18 év alatti	1.267 fő
A megjelentek közül 18 év feletti	6.080 fő
A megjelentek közül a rendelőben ellátottak száma	5.981 fő
A megjelentek közül lakáson ellátottak száma	1.365 fő
Balesetnél ellátott	1 fő
A megjelentek közül kórházba utaltak száma	587 fő
Mentővel szállítva	264 fő
Saját gépkocsival	323 fő

2007. októberétől **egynapos sebészeti ellátást** működtetünk. Lehetőségünk van évi 1000 műtétet végezni. Az egynapos sebészet működése lényegesen gazdaságosabb lenne több súlyszám esetén. A kórházakban végzett műtéteknél lényegesen gazdaságosabbak az egynapos sebészen végzett műtétek. A beteg szempontjából szintén nagy előnyt, biztonságot jelent, hogy a kórházi fertőzések elkerülhetőek az egynapos sebészen végzett műtétek esetében. A közel 10 éve működő egynapos sebészen szövődmény nem volt.

2016-ban az elvégzett műtétek az alábbiak szerint oszlanak meg:

<u>Megnevezés</u>	<u>Műtét</u>
Sebészet (lágysérvműtét, köldöksérvműtét, visszérműtét, aranyérműtét, jóindulatú emlőelváltozások eltávolítása stb)	125
Nőgyógyászat	77
Szemészet (szürke hályogműtét műlencse beültetéssel)	155
Ortopédia, traumatológia (térízületi tükrözés, kalapács ujj és büttyökműtėti korrekciója, pattanó ujj műtét, alagút szindróma stb.)	275
Gasztroenterológia (vastagbél polyp eltávolítása endoscopos módszerrel)	8
	<u>640</u>

Foglalkozás-egészségügyi alapellátás

Ezen a szakrendelésen végezzük az üzemorvosi, a gépjármű vezetői alkalmasság, a közmunkások és a lőfegyvert tartani szándékozó személyek alkalmassági vizsgálatát is.

Szakorvosi Rendelőintézetünk nem kötelezően ellátandó feladatként **kíséret nélküli ülőbetegek szállítását is végzi**. A szállítást a beteg lakásától a rendelőintézetbe és vissza a lakásba vállaljuk. A szakrendelésekre történő beszállítást az egyedül élő, idős, mozgáskorlátozott betegek részére és akkor vállaljuk, ha a délutáni szakrendeléseken megjelenő betegek a tömegközlekedési eszközöket nem tudják igénybe venni.

Hiszünk abban és közös a célunk, hogy az egészségügyi magas szintű ellátás európai színvonalú, gazdaságos, otthon közeli, definitív ellátása a járóbeteg szakellátás szerepének növekedése nélkül nem lehetséges. Ennek reményében várjuk, hogy a kórházi ellátókhöz képest a kisebb kockázatot jelentő egynapos sebészeti részlegek is megkaphassák azt az ösztönzést (TVK mentességet) mint a fekvőbeteg ellátó intézetek, és ezzel tehermentesítődjenek a kórházi központi műtők és tovább csökkenjenek a várólisták.

Működésünk során szeretnénk elérni, hogy gazdálkodásunk pozitív eredményt érjen el. Az eredményes gazdálkodás mellett célunk, hogy betegeink elégedettek legyenek az intézetünk által nyújtott szolgáltatással. Betegeink elégedettségét évente betegelégedettségi kérdőívek kitöltésével ellenőrizzük. A vizsgálat célja az intézetünk szolgáltatásait igénybe vevők véleményének a megismerése. A kapott információk visszajelzéseként szolgálnak számunkra. Ezek figyelembevételével tudjuk a fejlesztéseket megtervezni és az általunk nyújtott szolgáltatás minőségét javítani.

A város területén biztosított a házi- és gyermekorvosi ellátás, a fogorvosi alapellátás és helyben biztosított a szájszészet. A város területén működik ügyeleti ellátás is. Működik a védőnői ellátás is, valamint iskolai- és ifjúsági orvosi ellátás, ami kiegészül iskolapszichológussal is.

A város területén jelenleg 6 fő házi orvos dolgozik. A házi orvosokat 3 fő gyermekorvos segíti. Az orvosok mellett 7 fő körzeti ápolónő is dolgozik a város lakosságáért.

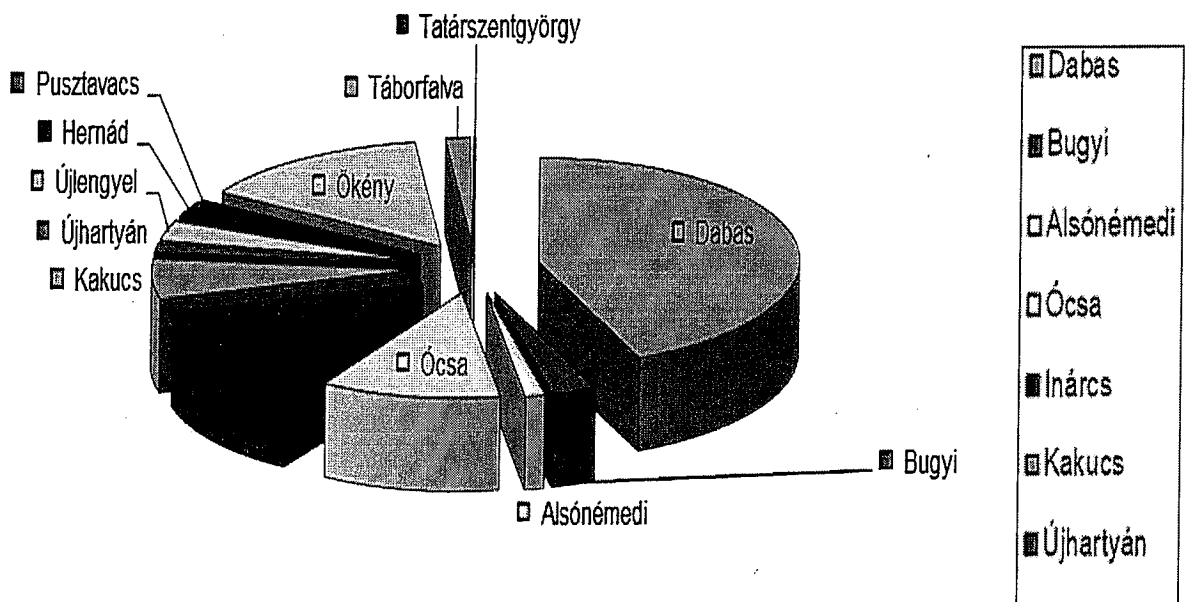
Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	8	5	3
2009	8	5	3
2010	8	5	3
2011	8	5	3
2012	8	5	3
2013	8	5	3
2014	8	5	3
2015	8	5	3
2016	8	5	3
2017	9	6	3

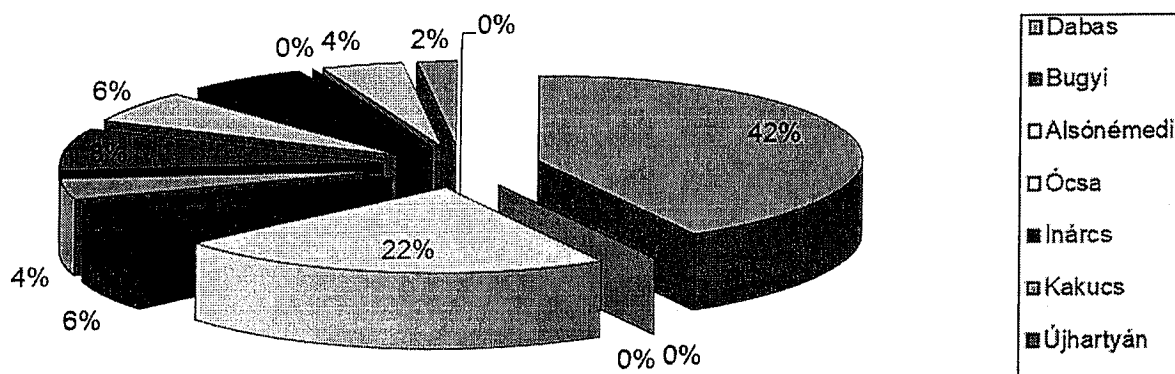
2016. folyamán az 6 fő házi orvos összesen 11.840 esetben fogadott, illetve látogatott meg betegeket. A 3 fő gyermekorvos pedig 1800 alkalommal fogadta fiatal pácienseit. Ezenfelül gyermekorvosaink 856

lónap	Dabas	Bugyi	Alsóném	Ócsa	Inárcs	Kakucs	Újhartyán	Újlengyel	Hernád	Pusztavacs	Ökény	Táborfalva	Tatársz.	BP.	összesen
jan	21	0	0	11	3	2	4	3	3	0	2	1	0	2	52
febr	26	2	1	7	4	11	2	3	1	0	6	3	0	5	71
márc	12	0	0	7	3	4	0	0	2	0	3	1	0	2	34
ápr	21	1	1	5	4	5	1	3	2	0	9	0	0	2	54
máj	23	3	0	5	9	2	2	2	2	0	9	0	0	6	63
jún	19	3	1	9	8	4	0	5	0	0	20	0	0	3	72
júl	22	1	0	4	5	2	0	1	4	0	5	0	0	0	44
aug	18	0	1	3	10	3	0	2	1	0	11	0	0	1	50
zept	49	2	1	9	17	5	0	0	1	0	12	5	0	3	104
okt	38	4	3	8	6	0	0	1	0	0	3	0	0	0	63
nov	28	2	0	3	6	1	0	0	0	0	12	0	1	0	53
dec	11	0	0	3	4	2	0	0	1	0	3	0	0	1	25
össz	288	18	8	74	79	41	9	20	17	0	95	10	1	25	685

beteglátogatást is teljesítettek. A Dr. Halász Géza Rendelőintézet körzetközponti járóbeteg szakellátási központként működik. A rendelőintézet dolgozói a 2016.-es év folyamán összesen 359.917 esetet láttak el. Ezt az esetszámot a rendelőintézetünk szakorvosai 39.312 szakorvosi munkaórán teljesítették. Ezenfelül a rendelőintézetben éves szinten sor került 14.280 nem szakorvosi munkaóra teljesítésére is.

BETEGSZÁLLÍTÁS 2008

A város területén éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt orvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik. A területi ellátásért felelős kórház a Budapest XX. Kerületében található Jahn Ferenc Kórház, gyermekek esetében a Heim Pál Kórház, VIII. kerületi telephelye.

A népegészségügyi és a koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A városban végzett szűrések a lakosság számára egyrészt térítésmentesen másrészt önkéntesen vehetőek igénybe. Több alkalommal is sor került már olyan szűrésekre, olyan programokra, amelyeket munkaszüneti napokra időzítettek, hogy a felnőtt, munkában álló lakosságnak lehetősége legyen a szűréseken való problémamentes megjelenésre. A primer és a szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a háziorvosi szolgálat végzi, valamint 2016 óta az önkormányzat egészségügyi referense által kidolgozott egészségnevelő program is eredményesen működik a város óvodáiban iskoláiban. Külsős szakemberekkel együttműködve 7 prevenciós területen (fogászati egészségnevelés, mozgás, helyes táplálkozás, dohányzás megelőzés, tisztálkodás, érzékenyítő program és szexuális felvilágosító program) D-alma egészségnevelő programként lett ismert. A programhoz a város minden intézménye csatlakozott, 2 alkalommal versenyt hirdettünk meg, melyen elsőként az óvodák, majd a város 7. osztályos gyermekei is részt vehettek. A fogászati szűrést az iskolákban és az óvodákban a gyermekfogorvosok végzik az intézményekkel való megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendeléseken szinte minden gyermek részt vesz.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és a sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelést, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. A céljai elérése érdekében az önkormányzat folyamatosan bővíti a rendelkezésére álló intézményi hálózati rendszert. A városban található sportlétesítményeknek nemcsak a száma bővül, hanem az intézmények minősége is folyamatosan javul. Az város sportéletének kitüntetett intézménye a Dabasi Sportszarnok, mely az ország egyik legmodernebb

sportlétesítménye. A Sportcsarnok már a 13 éves fennállása alatt adott otthont válogatott és nemzetközi meccseknek is, valamint a város kulturális életének is egy kitüntetett pontja. A városi sportcsarnok mellett a városban található 2 darab tanuszoda, 3 darab színvonalas füves futballpálya, amelyen a város harmadosztályú futballcsapata vívja kéthetente mérkőzéseit. A város területén egyre több műfüves pálya is található, valamint több betonborítású pálya is.

2106. június 11-én ünnepélyes keretek között átadták az FC Dabas Sportegyesület új Utánpótlásközpontját, amely a dabasi Barcelona Focitábor helyszínéül is szolgál.

A közel 400 millió forintos beruházás 31 TAO támogatást biztosító cég hozzájárulása és Dabas Város Önkormányzatának önrész biztosítása révén valósulhatott meg. Az épületben a játékosokat kiszolgáló helyiségek és szertárak mellett orvosi szoba, kondicionáló terem, wellness részleg és konferenciaterem is létesült. A megvalósult beruházás a dabasi térségnek egy akkora léptékű fejlődést jelent, mint egy évtizeddel ezelőtt a Dabasi Sportcsarnok megvalósítása.

A dabasi egyesületnek több mint háromszázötven játékosa van, célunk, hogy ezt a létszámot akár kétszeresére növeljük a közeljövőben, hiszen a megépült központ megfelelő háttérrel, 21. századi körülményeket biztosít az egyesület további fejlődéséhez. A 2016-os évben a Dabasi Táncsics Mihály Gimnázium is egy új Sportcsarnokkal lett gazdagabb, melyet nem csak sporteseményekre, de városi rendezvények lebonyolítására is használunk.

A város sportolni vágyó fiataljai rendszeresen veszik igénybe ezeket a közösségi tereket. A városban több szabadidős sportegyesület is működik. Eredményes sportterületek a városban a kézilabda, ahol a dabasi felnőtt csapat az NB1-es besorolást tartja évek óta, valamint a fit-kid tornaszakosztály és show tánc, amelyben már több alkalommal Európa bajnoki címet is sikerült elérni a fiataloknak, de komoly sikereket érünk el a triatlon, a duatlon, a tenisz és a vívás területén is. A dabasi fiatalok eredményesen vesznek részt különböző úszóversenyeken is. A városi ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhető, egységes egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és hozzáférhető módon. 2017 óta december elejétől január elejéig műjégpályával is igyekszünk a családokat hasznos szabadidő eltöltésre, mozgásra ösztönözni, melyet ingyenesen bocsátunk a rendelkezésükre.

Az ellátórendszer hatékonyságát és hatásosságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi az oktatási- közművelődési- sport- és foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. A pénzügyi ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel történik, de a szabályozásnál sokkal fontosabb és nagyobb hangsúlyt kap az együttműködés, elsősorban a civil szervezetekkel valamint a kisebbségi önkormányzatokkal.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben lévők támogatásának az esélyegyenlőséget biztosító feltételeit.

Dabasi Csalás-és Gyermejjóléti Központ

Intézményünk társulás keretében látta el feladatait az alábbi önkormányzati településeken: Dabas Város, Inárcs Nagyközség, Kakucs Község, Újhartyán Város, Újlengyel Község, Pusztavacs Község.

A Család-és Gyermejjóléti Központ a **dabasi járás** illetékességi területére kiterjedően a hatósági ügyekhez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységeket, illetve a speciális szolgáltatásokat biztosítja.

Speciális szolgáltatásaink: jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, gyógypedagógiai tanácsadás, család-párkonzultáció, mediáció, kapcsolatügyelet.

Készletléti szolgálat keretében a Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársai által állandóan hívható

telefonszám biztosításával, krízishelyzetekben történő azonnali segítséget, tanácsadást, tájékoztatást nyújtunk.

2017 évi adatok:

speciális szolgáltatás	jogi tanácsadás	pszichológiai tanácsadás	gyógypedagógiai tanácsadás	család-párkonzultáció	kapcsolat-ügyelet	készenléti szolgálat
ellátottak száma	33 fő	111 fő	32 fő	44 fő	5 esetben	16 hívás

Összesen: 220 fő, melyből 131 fő nő, 89 fő férfi.

Intézményünk a 2017. évben is működtette az öt szociális alapellátást (étkeztetést, házi segítségnyújtást, család- és gyermekjóléti szolgáltatást mind a hat településen, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, közösségi pszichiátriai ellátást Dabason).

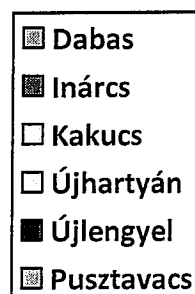
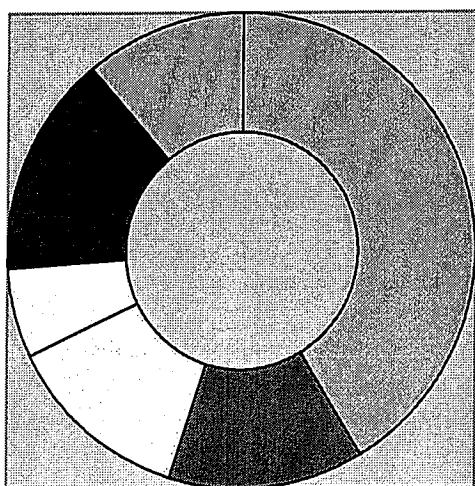
1) Étkeztetés:

Melynek keretében azon szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A 2017. évben az alábbi az ellátotti létszámunk:

település	Dabas	Inárcs	Kakucs	Újhartyán	Újlengyel	Pusztavacs
ellátottak száma	68	22	21	10	25	18

Összesen: 164 fő, melyből 114 fő nő, 50 fő férfi.

Az étkeztetés keretében ebédet biztosítottunk azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik azt önmaguk vagy

eltartottaik részére biztosítani nem tudták. Kedvezményesen étkezett Intézményünknel 47 fő. Soron kívüli étkeztetést biztosított intézményünk, ha a kérelmező egészségi állapota vagy szociális helyzete miatt az igénylő élete kerülne veszélybe az azonnali ellátás nélkül.

2) Házi segítségnyújtás

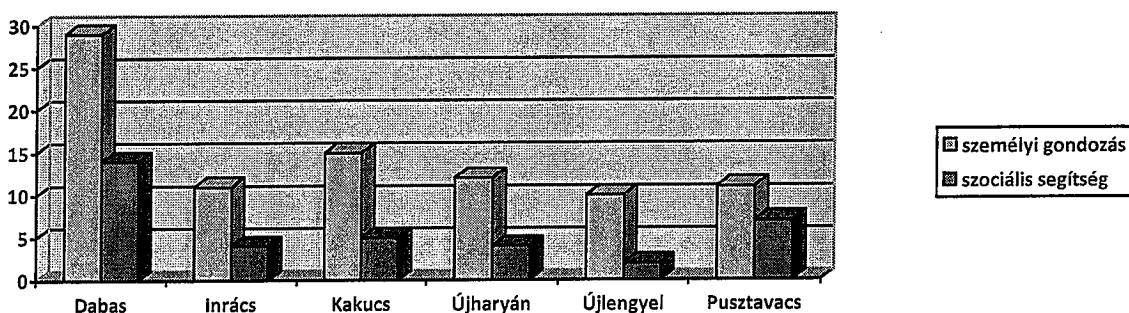
Melynek keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás esetében szociális segítséget vagy személyi gondozást nyújtunk.

Házi segítségnyújtásban részesülők száma 2017 évben:

Település	Dabas	Inárcs	Kakucs	Újhartyán	Újlengyel	Pusztavacs
személyi gondozás	29	11	14	12	10	11
szociális segítség	14	4	5	4	2	7
ellátottak száma	43	15	19	16	12	18

Összesen: 123 fő, melyből 101 fő nő, 22 fő férfi.

Szolgálatunk nagy hangsúlyt fektetett a mentális segítségnyújtásra, különösen az egyedül élő, magányos, idős emberek körében.

3) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás – Dabas

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban azok az időskorú, fogyatékkal élő személyek, pszichiátriai betegek részesültek, akik a segélyhívó készülék megfelelő használatára képesek és egészségi állapotuk vagy szociális rászorultságuk ennek az ellátási formának az igénybevételét indokolták.

Az elmúlt évben 40 készüléket működtettünk, s 53 alkalommal riasztották a készenléti ügyeletben lévő szociális gondozókat, akik a helyszínre sietve oldották meg az idős, beteg, vagy fogyatékos személy problémáját. Leggyakoribb oka a hívásoknak: elesés, rosszullet volt.

4) Közösségi pszichiátriai ellátás – Dabas

A közösségi ellátás célja, a pszichiátriai betegek állapotának figyelemmel kísérése, saját lakóhelyén, lakókörnyezetében történő segítése, a gondozott életvitelének megkönnyítése, a mindennapi életvitelhez szükséges készségek megtartása, illetve fejlesztése. Az önálló életvitel fenntartásának segítése. A közösségi

pszichiátriai ellátás keretében olyan speciális alapellátási feladatot látunk el, mely a pszichiátriai betegek számára lakókörnyezetükben nyújt speciális segítséget, a család aktív részvételével. Az ellátottak köre:A saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget. Az ellátásra azok a 18 éven feletti pszichiátriai betegek jogosultak, akiknek azt a kezelőorvosa javasolja és azt maguk is igénylik.

2017 évben az ellátottak száma: 50 fő (38 fő nő és 12 fő férfi). Gondnokság alatt 2 fő áll. Legnagyobb létszámban a 40-59 éves korosztály van jelen. Átlagos életkor 55 év. A nemek szerinti megoszlást a nők magasabb létszáma jellemzi.

5) Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatást nyújtunk, az ellátási területen élő szociális/mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetekbe került családok, egyének életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzetek megszüntetésének elősegítése érdekében. Feladatunk a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban való nevelésének elősegítése. A Szolgálat veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetett.

A 2017. évi adatok:

település	Dabas	Inárcs	Kakucs	Újhartyán	Újlengyel	Pusztavacs
ellátottak száma	406	141	83	198	30	130
éves forgalom	2000	2977	556	2663	134	438

Probléma típusa	Dabas	Inárcs	Kakucs	Újhartyán	Újlengyel	Pusztavacs
Anyagi	96	9	6	4	-	71
Gyermeknevelési	120	22	18	23	9	20
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	3	10	1	4	-	9

Családi, kapcsolati (családon belüli bántalmazás, kapcsolati erőszak)	43	17	10	12	8	6
Magatartászavar, teljesítményzavar	31	15	8	4	1	-
Életvitel	5	20	8	18	1	6
Fogyatékoság	-	-	1	-	-	-
Lelki-mentális	14	9	2	7	11	12
Elhanyagolás	15	8	-	-	-	-
Foglalkoztatással kapcsolatos	7	3	5	-	-	6
Egészségkárosodás következménye	4	3	-	1	-	-
Szenvedélybetegség	-	2	-	-	-	-
Összesen:	334	118	59	73	30	130

Összesen: 714 fő

Dabas településen a **Gyermekjóléti Központ** 23 védelembe vett gyermek esetében rendelkezett úgy, hogy feladatokat határozott meg számunkra a gyermek problémájának megoldása érdekében. A 2017 -es év folyamán 4 alkalommal történt krízis helyzet amikor azonnali beavatkozásra volt szükség.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben lévők támogatásának az esélyegyenlőséget biztosító feltételeit.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Dabason élénk közösségi élet van, melyet az Önkormányzat is igyekszik minden rendelkezésére álló eszközzel támogatni. A közösségi programok egy részét maga az Önkormányzat szervezi (ilyen például természetesen a szeptemberben megrendezendő városi napok) de a közösségi programok másik része magánkezdeményezésre és magánszervezéssel jött létre. Az ilyen programok szólhatnak az egész város lakosságához, mint például a Rétes utca, Dabasi Napok és Adventi Forgatag, de szólhatnak egy kisebb létszámú csoporthoz is, mint például a városban lévő különböző fiatalok, egyházak, nyugdíjasklubok által szervezett programok.

A közösségi élet egy kitüntetett színtere a Kossuth Művelődési Központ és Galéria, amely Dabason található. A Művelődési Központ-hoz hasonló szerepet tölt be a Sári Zarándokház és a Rétesház Sáriban, illetve a Halász Mór-Úria Községi Színtér Gyónon, Felső-Dabason a Nemes-Kúria Községi Színtér, a városközpontban a Levendulaház Községi Színtér és Értéktár, a Halász Boldizsár Városi Könyvtár, Dabas-Szőlőben pedig Dabas-Szőlősi Községi Színtér, és Tájház. Így tehát elmondható, hogy a közösségi életnek minden városrész tekintetében van legalább egy-egy kitüntetett központja. A már említett helyszínek azonban nem csak a szervezett programoknak adnak helyet, hanem fontos szerepük van abban is, hogy teret biztosítsanak önszerveződő kezdeményezéseknek, gyermekek táboroknak is. Az intézmények keretein belül különböző tanfolyamok és önképző csoportok, baba-mama klub-ok működnek. Az említett intézmények helyt adnak különböző egyesületeknek is.

A Dabasi Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár szintén a város kulturális életének egy központi pontja. A könyvtár gyűjteménye több, mint 70 ezer kötetet tartalmaz, és külön értéke a könyvtárnak, hogy a helytörténeti gyűjtemény is folyamatosan gyarapodik. Általános gyűjtőkörrel rendelkezik, folyamatosan szervez programokat a város lakói számára, mint például az író-olvasó találkozók, versszínházi előadások. Az intézmény szerves részét képezi a város kulturális életének. A közösségi élet fontos színterei ezen felül bizonyos nyitott közösségi terek is. Külön kiemelendő a Dabasi Polgármesteri Hivatal előtti főtér, valamint a Rézangyal Piacsarnok körüli terület, ahol az egyik legnagyobb városi esemény, az Adventi Forgatag kerül megrendezésre. A másik kitüntetett tér a Jubileumi Park, amelyben létesült játszótér a kisgyermekek számára, valamint sportpályák a kicsit nagyobbak részére is. A Jubileumi Park ad otthont a városi majálisnak, illetve a városi napoknak is. A Park külön értékének számítanak az esetenként 100 évnél idősebb fák is, amelyek önmagukban is városunk külön természeti értékeit képviselik.

A településünk rendelkezik ingyenesen hozzáférhető városi lappal, a Dabasi Újsággal. A városi lap beszámol a település közösségének az életéről, tudósít a lakosságot érintő önkormányzati hírekről, és helyet kap benne a város közösségi- kulturális- vallási- és sportéletének bemutatása is. A Képviselőtestület valamennyi ülésének ismertetése bekerül az újságba. Az újság megjelenésének költségeit Dabas Város Önkormányzata fedezi, és biztosítja azt is, hogy a kiadvány minden dabasi háztartásba eljusson.

Településünkön több civil szervezet is működik.

A Dabason működő jelentősebb civil szervezetek:

1. Áldos Hagymányörző Kulturális Közhasznú Egyesület (elnök: Ronga József)
2. Bátki János Nyugdíjas Klub Egyesület (elnök: Kovács Istvánné)
3. Dabas és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete (elnök: Roicsik Lászlóné)
4. Dabas Városi Nyugdíjas Klub Egyesület (elnök: Szilágyhegyi Jánosné)
5. Dabas-Gyón Polgárőr Egyesület (elnök: Vörös József)
6. Dabas-Sári Szlovákok Egyesülete (elnök: Bálint Balázné)
7. Dabasi Polgári Kör Egyesület (elnök: Szabó István)
8. Dinnyés Lajos Nyugdíjas Klub Egyesület (elnök: Szabó Jánosné)
9. Fiatal Műemlékvédők Egyesülete (elnök: Kecskeméti Norbert)

10. Gyóni Géza Nyugdíjas Klub Egyesület (elnök: Petróczy Attiláné)
11. Kisdabasért Egyesület (elnökök: Rizmajer Antalné, Káta Ferencné)
12. Pest Megyei Népművelők Egyesülete (elnök: Tapodi Katalin)
13. Trafik Kör- Kortárs Művészeti Egyesület (vezető: Ligetvári István)
14. Kosztolányi Családfakutatók Egyesülete (elnök: Kosztolányi Gyula)

A felsorolás gazdagságából is kiderül, hogy a helyi civil szerveződések az ifjúság szórakoztatásától a nyugdíjasok megszervezéséig a kortárs művészettől, az esélyegyenlőségen keresztül a nemzetiségi kultúra megőrzéséig lefedik az élet különböző területeit. Dabas Város Önkormányzata törekszik arra, hogy amelyik kérdésben csak lehet, együttműködjön a helyi civil szerveződésekkel, ezzel is becsatornázza a döntéshozatalba a helyi lakosság véleményét és észrevételeit.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településünkön működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Az Önkormányzat igyekszik minden anyagi, illetve infrastrukturális támogatást megadni a Roma Nemzetiségi Önkormányzat számára. A helyi esélyegyenlőségi program tervezésébe bevontuk a Roma Nemzetiségi Önkormányzatot. A program végrehajtásában és a monitoringozásban szintén szerepe lesz a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak. Az Önkormányzatnak együttműködési megállapodása van a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A megállapodásnak megfelelően a felek viszonya és együttműködése mindeztidáig zavartalan volt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a hosszú ideig munka nélkül maradók aránya	Egyrészt munkahelyek megteremtésével csökkenteni a településen lévő munkanélküliséget, másrészt képzések indításával versenyképesebb tudással felruházni a munkakeresőket.
A hátrányos helyzetű családokban a fiatalabb generáció tagjai nem tudnak kitörni a helyzetükből	Fejlesztési programok, esetleges szakmai gyakorlat szerzési lehetőségek biztosítása a pályakezdőknek
Eladósodás	figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál, valamint adóságkezelési programok elindítása
anyagi okok miatt fűtési nehézségek	rászorulóknak tűzifával való segítése az önkormányzat részéről
hivatalos ügyek intézésének nehézségei	a Polgármesteri Hivatalban történő segítségadás, tanácsadás, hivatalos papírok kitöltésében segédkezés,

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A városunkban, az országos átlag ellenére, folyamatosan nő a gyermekek születésének a száma, büszkén mondhatjuk, évről –évre többen születnek, mint ahányan elhaláloznak. Dabas kedvező feltételeket biztosít a kormány újonnan bevezetett családpolitikai támogatása mellett, a kisgyermekes, vagy több gyermeket nevelő, válláló családok számára.

2008.-ban, a 14 éven aluliak korosztályába összesen 2523 fő tartozott, szemben egyébként 2267 65 évnél idősebb személlyel. A 2016- os adatok szerint a 14 éven aluliak száma 2628 főre nőtt , a 65 évnél idősebbek száma is ezzel arányosan 2459 főre gyarapodott.

Városunkban a születések száma folyamatos emelkedést mutat. Míg 2008-ban a születések száma összesen 155 volt, ez a szám 2017.-ben 217-re növekedett. 2011 óta ez a szám folyamatos növekedés mutat. Büszké lehetünk arra, hogy városunkban az utóbbi 5 évben ugyanannyian, vagy többen születtek, mint ahányan meghaltak.

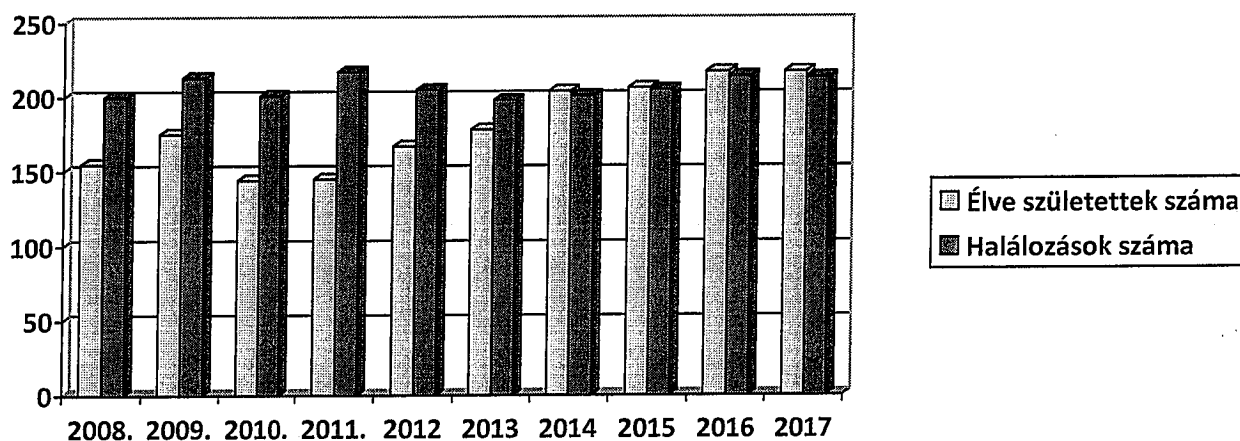
3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001			#ZÉRÓOSZTÓ!
2008	2267	2523	89,9%
2009	2310	2517	91%
2010	2322	2456	94%
2011	2326	2445	95%
2012	2346	2475	94%
2013	2391	2489	96%
2014	2423	2526	95%
2015	2438	2588	91,8%
2016	2459	2628	94,5%
2017	2471	2639	95,1%

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	155	200	-45
2009	175	213	-38
2010	144	201	-57
2011	143	217	-74
2012	151	165	-14
2013	178	148	+30

2014	204	129	+75
2015	206	207	-1
2016	217	200	+17
2017	217	201	+16

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Városunkban a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma szerencsére a vizsgált időszakban csökkent. A csökkenés jelentős, ugyanis a 2008.-as 333-as számról, az átmeneti emelkedést követően a veszélyeztetett kiskorúak száma 2011.-ben 157 főre csökkent. A 2011.-es érték a 2008.-as értéknek csak a 47 %-a, így megállapítható, hogy településünkön a veszélyeztetett kiskorúak száma kevesebb mint a felére csökkent az elmúlt években. 2011-2017 közötti időszakban ismét növekedésnek indult ez a szám, a 2017-es adatok szerint 334 gyermek vált veszélyeztetetté. A védelembe vett kiskorúak száma 2017-ben 23 volt.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges testi fejlődése szempontjából fontos a gyermek egészséges és rendszeres táplálkozása. Sajnálatos módon azoknál a családoknál, akik mélyszegénységben élnek, a gyermekek ehhez az egészséges és megfelelő mennyiségű élelmiszerhez nem jutnak hozzá. Az Önkormányzat számára tehát különösen fontos az, hogy biztosítsa a rászoruló családok gyermekeinek a megfelelő színvonalú (mennyiségi és minőségi szempontból is) étkezést. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek térítésmentesen vehetik igénybe a közoktatási intézményekben lévő étkezési lehetőséget. Az óvodákban a 3, vagy több gyermeket nevelő, valamint a nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei ingyenesen étkezhettek, így a családok 85% tudja igénybe venni ezt a kedvezményt. Az iskolákban a 3 gyermeket nevelő családok 50% -os kedvezményt kapnak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg Dabas Város területén nincsen olyan gyermek, aki ne lenne magyar állampolgár.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Dabas Város területén nincsenek szegregátumok, de az tény, hogy vannak olyan utcák, ahol a romák, illetve a mélyszegénységben élők aránya magasabb, mint a települési átlag. Annyi sajnos elmondható az ilyen területen élő gyermekekről, hogy iskolai végzettségük alacsonyabb, egészségügyi állapotuk rosszabb, így a munkaerőpiacon is rosszabb elhelyezkedési esélyekkel indulnak.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

Dabas Város Önkormányzata kiemelt céljának tekinti, hogy minden gyermek, legyen akár hátrányos helyzetű, akár halmozottan hátrányos helyzetű, akár fogyatékkal élő, ugyanolyan eséllyel férjen hozzá a különböző közszolgáltatásokhoz, mint azon társai, akik nem rendelkeznek ilyen védett tulajdonságokkal. Dabas Város Önkormányzata ezt a helyzetet elsősorban a hátrányos csoportnak juttatott pozitív diszkriminációval szándékozik kezelni.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	9	280
2009	9	279

2010	9	273
2011	9	271
2012	9	282
2013	9	297
2014	9	308
2015	9	316
2016	9	324
2017	9	330

Városunkban a Védőnői Szolgálat jelenleg 9 védőnővel működik. A szolgálat látja el jelenleg az általános iskolák védőnői szolgálatát is.

A védőnők feladatai közé tartozik várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása, tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód) a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnők – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülésznőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén pedig megteszik a szükséges lépéseket.

Jelenlegi tendenciák szerint az egy védőnőre jutó gyermeklétszám nő. Ennek oka egyértelműen a városban születendő gyermekek számának növekedése, illetve egyre több beköltöző család választja Dabast otthonául. A védőnői szolgáltatás olykor túlterhelt, de kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy minőségi szolgáltatást nyújtsanak. Szabad idejükben gyakran vállalnak egyéb feladatokat, például évek óta szülésre-felkészítő tanfolyamon 9 héten keresztül segítik a kismamákat és kispapákat, hogy tudatos és felelősségteljes szülőkké váljanak.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Megjegyzés: A feltüntetett adatok az összes megjelenés számát tartalmazzák.

év	Betöltetlen felnőtt praxisok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
2013	0	14021	2145	0
2014	0	14107	2264	0
2015	0	14074	2495	0
2016	0	14269	2510	0
2017	0	14455	2536	0

Dabason a háziorvosi szolgálatot 6 háziorvos és 3 gyermekorvos látja el. Betöltetlen álláshely jelenleg nincs. A háziorvosi ellátás lehetőségeit meghaladó ellátásra egyrészt a Dr. Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézetben, másrészt a területileg illetékes, Budapest XX. Kerületében található Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézetben van lehetőség. A gyermekek ellátása a budapesti Heim Pál Gyermekkorház VIII. Kerületi telephelyén történik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Dabason jelenleg a **Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Dabasi Tagintézménye** végzi a korai fejlesztés feladatait.

Tevékenységeik:

Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás. A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás. A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás feladata a komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció: az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermekek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és család társadalmi inklúziójának támogatása. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás a társas, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.

Szakértői bizottsági tevékenység :

Tagintézményünk a harmadik életévét betöltött gyermek, tanuló teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálatát végzi. A vizsgálatok alapján a jogszabálynak megfelelően szakértői véleményeket készítünk, melyben a beilleszkedési, tanulási, a magatartási nehézség megállapítására vagy kizárására, az iskolába lépéshez szükséges fejlettségre, valamint további vizsgálatok végzésére vonatkozóan teszünk megállapításokat. A kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése is a feladataink közé tartozik. Ha megítélésünk szerint a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető, a gyermek további vizsgálatát javasoljuk a megyei/országos szakértői bizotts

Nevelési tanácsadás

Tagintézményünk pszichológiai, gyógypedagógiai, pedagógiai tanácsadást biztosít, és konzultációs lehetőséget nyújt a gyermekek, a tanulók szülei, pedagógusai részére.

A beilleszkedési, magatartási, pszichés, tanulási, részképességbeli problémák esetén pedagógiai, pszichológiai támogatást nyújtunk:pedagógiai, gyógypedagógiai fejlesztés, mozgásfejlesztés, terápiás gondozás nyújtása.

Logopédiai ellátás

A logopédiai ellátás keretében elvégezzük az óvodai nevelésben részt vevő ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének alapvizsgálatát, szűrését, és ennek eredménye alapján szerveződik meg a logopédiai ellátás, szükség szerint a gyermek további pedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatának kezdeményezése. A logopédiai ellátás elsősorban a járás nevelési-oktatási intézményeiben történik a szakember ellátottság függvényében, de ambulánsan a tagintézményben is elérhető.

Konduktív pedagógiai ellátás

A konduktív pedagógiai ellátás feladata a központi idegrendszeri sérültek konduktív nevelése, fejlesztése és gondozása. A konduktív pedagógiai ellátás az óvodai neveléshez, iskolai neveléshez és oktatáshoz kapcsolódóan, vagy egyéni fejlesztő foglalkozás keretében nyújtható. A fejlesztő foglalkozás a szakértői bizottság szakértői véleményében meghatározottak szerint lehet egyéni vagy csoportos foglalkozás. A konduktív pedagógiai ellátás feladatainak megvalósításában a szülő közreműködhet. A konduktív pedagógiai ellátás a tanév rendjéhez igazodik, és év közben is megkezdhető.

Gyógytestnevelés

Az iskolaorvos, ill. szakorvos által kiszűrt, mozgásszervi - és belgyógyászati betegségben szenvedő gyerekek állapotának aktív testgyakorlatokkal történő javítása.

Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás

Az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás feladata a pedagógiai szakszolgálati intézményben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogása és segítése, melyet az iskola- és óvodapszichológus feladatok koordinátora lát el.

Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása keretében az intézményünk az alábbi szolgáltatásokat tudja nyújtani: korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás, a tehetséges gyermek személyiségfejlődésének támogatása. Tanácsadás, támogatás a szülőknek, konzultáció és információ nyújtás a pedagógusok részére. Speciális tehetségprogramban való részvételre javaslat adása, tehetségfejlesztő műhelyek vezetői számára konzultációs lehetőség biztosítása. Pályatanácsadás tehetségeseknek, segítség az iskola választásban. Kettős különlegességű gyermek esetén tanácsadás és ellátás.

A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai fejlesztését utazó gyógypedagógiai hálózaton keresztül oldja meg az önkormányzat. Sajnos az utóbbi években rohamosan nőtt az SNI illetve az egyéb szakvéleménnyel rendelkező gyermekek száma. A logopédus, gyógypedagógus hiány sokszor okoz gondokat, előfordul hogy emiatt késik az óvodás korú gyermekek fejlesztése.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. Városunkban a gyermekjóléti szolgálat feladatait elsősorban a Társult Önkormányzatok „Együtt” Segítőszolgálat látja el. Az Együtt Segítőszolgálat munkatársai számára a megfelelő tárgyi feltételek részben adottak, de természetesen az Önkormányzat célja az, hogy az itt dolgozó munkatársaknak kifogástalan körülményeket biztosítsanak.

A gyermekvédelmi rendszer többféle ellátásfajtát tud nyújtani a rászorulóknak.

A támogatások egyik fajtája a pénzbeli ellátások. Pénzbeli ellátás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, az óvodáztatási támogatás, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a gyermektartásdíj megelőlegezése, az otthonteremtési támogatás az átmeneti, illetve tartós nevelésbe vett gyermekek esetében.

A támogatások másik fajtája a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások csoportja. Ilyen a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, valamint a gyermekek átmeneti gondozása.

A támogatások harmadik csoportját alkotják a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakellátások, itt a területi gyermekvédelmi szakszolgálatoknak van fontos szerepük.

A negyedik csoportja a gyermekvédelmi rendszer ellátásainak a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések csoportja. Ebbe a csoportba tartozik a védelembe vétel, a családba fogadás, az ideiglenes hatályú gyermekelhelyezés, az átmeneti nevelésbe vétel, a tartós nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, illetve az utógondozás elrendelése.

Dabas Város Önkormányzatának, illetve a Dabasi Polgármesteri Hivatal dolgozóinak is fontos célkitűzése az, hogy mint egy jelzőrendszer tagjai segítség a Dabasi Járási Gyámhivatal munkáját a gyermekvédelem körébe tartozó hatósági intézkedések megindítása során.

A gyermekek napközbeni ellátása részben az óvodákon keresztül valósul meg, illetve az ellátásban szerepet kaphatnak a bölcsődék is. Dabason jelenleg nem működik állami bölcsőde. A keletkező igények kielégítésére jelenleg a családi bölcsődék rendszere jelenti a megoldást.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

4.3.4. számú táblázat - Családi bölcsődében engedélyezett férőhelyek száma

év	családi bölcsőde engedélyezett férőhelyek száma	családi bölcsődékben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	14	0
2010	21	0

2011	28	0
2012	28	0
2013	28	0
2014	28	0
2015	28	0
2016	28	0
2017	42	0

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		6
Hány településről járnak be a gyermekek		1
Óvodai férőhelyek száma		618
Óvodai csoportok száma		27
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		7.00-17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )		ügyelet
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	57	0

Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	56	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	28	0
Kisegítő személyzet	11	0

Az óvodai nevelést tekintve sajnálatos tény, hogy az elmúlt évben már 36 kisgyermek felvételét kellett helyhiány miatt visszautasítani. A működő 6 családi bölcsőde sem képes minden igénylőt befogadni, jelenleg 17 kisgyermek van várólistán, és a 2019-2020-as nevelési évre sem tudnak új jelentkezőt felvenni. A gyermeklétszám növekedése miatt szükséges lenne az óvodák és a családi bölcsődék férőhelyszámának bővítésére.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el például a Védőnői Szolgálat tagjai, a házi orvosok, a házi gyermekorvosok, a családsegítő szolgálat, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, a különböző civil szervezetek.

A felsorolt intézmények szervezetek kötelesek jelzéssel élni a gyermekjóléti szolgálat felé a gyermek veszélyeztetettsége esetén, valamint kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Fontos megemlíteni és tudatosítani, hogy jelzéssel bármely szervezet, vagy akár magánszemély is élhet, ezzel is védve a gyermekeket. Ennek a jognak a tudatosítása szintén fontos feladata az Önkormányzatnak is.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben lévő szolgáltatások biztosítása a jelenleg hatályos jogszabályok szerint állami feladat. Ezt a feladatot a településünk, mint pluszfeladatot nem látja el.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek is igénybe tudják venni mindazokat a sport- és szabadidős szolgáltatásokat, melyeket az Önkormányzat nyújt a területén. Vannak természetesen olyan rendezvények, létesítmények, melyeknek létrehozatalakor elsődleges szempont volt az, hogy a gyermekek, illetve a fiatalabb korosztályok érdeklődését és aktivitását felkeltsék. Külön megemlíthető ezek közül a létesítmények közül az egyre nagyobb számban épülő kosárlabda-pályák, valamint a bicikli-és gördeszka ügyességi pálya

Számos gyermek sportol városunkban rendszeresen. Nagyon szépszerű közöttük a kézilabda, futball, tenisz, vívás, Fit-Kid, duatlon, illetve a triatlon, amelyekben nagyszerű eredményeket érnek el.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a Társult Önkormányzatok Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településünkön lévő közoktatási intézmények beszámolóiból és az intézményvezetők elmondásából sajnos látszik, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű diákok sajnos arányaikban kevesebben tanulnak tovább a középiskola elvégzése után, illetve az általános iskola elvégzése után nem érettségit adó középiskolában folytatják a tanulmányaikat. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknál az évismétlők aránya lényegesen meghaladja az iskolai átlagot.

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok,

bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az oktatás-nevelés területén a Dabas városában megtalálható feladat ellátási helyek között nincsen szegregációra utaló jel. Természetesen az egyes feladat ellátási helyek között az ott lévő HH illetve HHH gyermekek száma között van eltérés, de ez egyértelműen a feladat ellátási hely által lefedett terület jellemzőiből következik.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, valamint a kialakult hatások enyhítése	Programok szervezése, esetleges további szakemberek alkalmazása, jelenlegi szakemberek továbbképzése
hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni
érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	a jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé
elszegényedés	óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, együttműködés a Magyar Vöröskereszt Dabasi Irodájával
éjszaka felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a település közterületein	Együttműködés a Dabasi Rendőrkapitánysággal, valamint a Polgárőrséggel

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánják munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

A kormány az utóbbi években számtalan olyan intézkedést hozott, mellyel megkönnyítették a nők munkába való visszaállását, valamint számtalan olyan családpolitikai intézkedést vezetett be, melyekkel a gyermekvállalási kedvet kívánják fokozni.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A településünk összlakosságát tekintve megállapítható, hogy a város lakosságának többségét a nők alkotják. A 2016.-os adatok alapján városunk 8036 férfi lakójára összesen 8743 nő jut. Az országos demográfiai trendekkel teljesen azonos tendencia, hogy a nőtöbbség kizárólagosan az idősebb korosztályokra jellemző. Ennek a tendenciának az oka elsősorban a nők magasabb átlagéletkora, illetve a férfiak korai halálózása.

A város női lakosságának több mint fel a gazdaságilag aktív korú (18-59 éves kor között) rétegbe tartozik. Önmagában nem meglepő, hogy a nők között magasabb a nyilvántartott álláskeresők száma. Ez magyarázható szerencsére azzal, hogy a nők, mivel gyermeket nevelnek, és így egy bizonyos időre „kiesnek” a munkaerő-piacról, így a visszailleszkedésük is nehezebb. 2009.-ban összesen 387 nyilvántartott álláskereső nő volt a városban (ez összesen 6,52 %) A nyilvántartott álláskereső nők száma 2017.-ben szerencsére csökkent 204 főre (6,06 %) Megállapítható, hogy például a férfiak 2016.-os 175 fős 5,47 %-os munkanélküliségével összehasonlítva, a statisztikai adatokon nem látszik az, hogy a foglalkoztatottság mennyiségi mutatóin a város női lakóit hátrány érné.

Az Önkormányzat számára elsősorban e területen az a fontos esélyegyenlőségi szempont, hogy csökkentse azt a hátrányt, amely a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák, közülük is elsősorban a gyereket egyedül nevelő édesanyúkat a munkaerőpiacon éri. Sajnálatos módon azok olyan egyéb okok, mint például a 50 év feletti munkavállalók viszonya a változó képzettségi körülményekhez, vagy a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya, olyan hátrányok, melyek nemtől függetlenül egyformán sújtják a munkaerő-piacra belépni szándékozókat.

A női munkaerő esélyegyenlőségét tekintve szintén súlyos probléma, hogy a női munkavállalók esetében biztosítva legyen az „egyenlő munkáért egyenlő bér elve”. Természetesen az Önkormányzat a saját intézményein és a saját munkavállalóit tekintve messzemenően biztosítja ennek az elvnek a gyakorlati érvényesülését.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit rontják a szolgáltatásbeli hiányosságok. A kisgyermekes lakosok számára az elsődleges fontosságú a bölcsődék léte, illetve a bölcsődei férőhelyek száma. Városunkban sajnos még nem működik állami bölcsőde. A kisgyermekes szülők tehermentesítését így az Önkormányzat elsősorban a családi bölcsődén keresztül igyekszik megoldani. Jelenleg a városban összesen 6 darab családi bölcsőde működik. Az 6 darab családi bölcsőde összesen 42 férőhelyet képes biztosítani, amiből jelen pillanatban összesen 42 van betöltve. (Ez 100 %-os kihasználtságot jelent, ami egyrészt bizonyítja azt, hogy valós igény kielégítése történik.)

A városban az 6 családi bölcsőde mellett működik még 7 óvoda is. Fontos megemlíteni, hogy a működő óvodák felújított, minden igényt kielégítő épületek, melyek építéskor hangsúlyos szerepet kapott a környezet kímélése is. A 7 óvoda összesen 670 gyermeket kész fogadni. Sajnos a 2017-es évben már 24 gyermeket kellett férőhelyhiány miatt visszautasítani. A 7 intézményben jelenleg 670 gyermek van beírva, ez 100 %-os kihasználtságot jelent, tehát megállapítható, a gyermekek születési számának növekedésének figyelembevételével, hogy városunknak szüksége lesz az óvodai férőhelyek bővítésére, esetleg új óvoda építésére. A 670 beíratott gyermekre összesen 57 óvodapedagógus és 28 dajka vigyáz. Ez összesen 12 gyermeket jelent óvodapedagógusonként.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás elsősorban a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Településünkön ezenfelül a környező önkormányzatok összefogásának köszönhetően működik a Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ amely szintén ellát feladatokat a gyermekgondozás területén. Mind a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat mind a védőnők fokozott figyelmet fordítanak a szociálisan nehéz helyzetben lévő édesanyákra. A leendő szülők részére a gyermekgondozáshoz elengedhetetlenül szükséges ismeretek átadása már a terhesség időszakában megkezdődik. Az ismeretek átadása egyaránt történik tanfolyamokon, beszélgetéseken és családlátogatások keretében. A Dabasi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai segítséget nyújtanak abban, hogy a szociálisan nehéz helyzetben lévő, leendő szülők a lehető legteljesebb ismeretekkel rendelkezzenek a családi- és a szociális ellátórendszer működéséről, valamint az általuk is igénybe vehető támogatásokról. A leendő szülők segítséget kapnak a támogatások igényléséhez szükséges nyomtatványok kitöltésében is.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Habár a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak eseteiről számtalan statisztikai adat fellelhető, ennek a területnek a felmérése azért nagyon problémás, mert a deliktumok jelentős része nem kerül ki a családból, így a hatóságok számára felderítetlen marad. Ezen a területen az Önkormányzat számára elsődleges feladatnak számít, hogy felhívja a családon belüli áldozatok figyelmét arra, hogy ezen a területen már kiépült egy működő jelzőrendszer, melyben részt vesz a védőnői hálózat, a gyermekvédelemmel foglalkozó szolgálatok, valamint a rendőrhatalóságok is. Az Önkormányzat célja, hogy tudatosítsa az áldozatokkal, hogy hova fordulhatnak segítségért. Több intézményben kihelyezésre került az éjjel-nappal hívható krízis szám : 06-80-205-520

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. Településünkhez a legközelebbi anyaotthon Budapesten van. Szerencsére elmondható, hogy igény még nem keletkezett anyaotthon igénybevételére.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Dabas Város Önkormányzata törekszik arra, hogy saját példamutatásával is felhívja a figyelmet a társadalmi szerepvállalásban a nők szerepére, illetve a nők szerepének erősítésére. A város 3 alpolgármester közül 1 nő, és a helyi képviselő-testületnek is van női tagja.

A Dabasi Polgármesteri Hivatal vezetői között sincsenek a női dolgozók hátrányos helyzetben, a három középvezető közül kettő nő, még Dabas Város Jegyzője szintén hölgy. Az önkormányzati intézményhálózat vezetői között szintén találhatóak női vezetők. A hivatal munkatársai között több édesanya nevel 3, vagy annál több gyermeket.

A város területén nincs olyan társadalmi szervezet, mely a nők érdekvédelmére alakult volna. Ez abból a szempontból örömteli, hogy ez azt is jelenti, hogy ilyen szervezetre szerencsére nincs igény, annyiban viszont sajnálatos, hogy egy ilyen szervezet lehetne egy olyan figyelőhálózat része, mely észleli a hátrányos megkülönböztetéseket, és azokat jelzi is a megfelelő szervek felé.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Megállapítható, hogy a nők közül különösen hátrányosan érintett csoportokat alkotnak a roma nők, a kisgyermeket nevelők, a sokgyermekes anyák, illetve a gyermeküket egyedül nevelő édesanyák is. Hátrányos csoportot alkotnak még a 45 feletti nők is. Az ezen csoportokban lévő nők sajnos a legnagyobb hátrányt a munkaerő-piacon szenvedik el. A hátrány elszenvedésének oka talán a magyar társadalom felfogása a hagyományos családmodellről. Sokan gondolják még mindig úgy, hogy a nők helye alapvetően a családban van, nem pedig a munkaerő-piacon.

További probléma, hogy a munkaerő-piacról kikerülő, és otthon maradó nők sokszor magányosnak, és feleslegesnek érzik magukat, így felléphetnek olyan fajta pszichés problémák is, mint amelyek az idősebb korosztályokat érintik. Az Önkormányzatnak ezért törekednie kell olyan közösségi programok megvalósítására, valamint olyan közösségi terek megvalósítására, amelyeket a munkaerő-piacról kiszoruló, vagy esetleg ott meg sem jelenő nők is igénybe vehetnek. Ezért is különlegesen fontos az Önkormányzat számára a családbarát környezet kialakítása.

Természetes azonban, hogy a tartalmas szabadidő eltöltés megteremtésével párhuzamosan az Önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy a nők munkavállalásának esélyeit javítsa. Ennek egyik eszköze lehet, hogy az Önkormányzat is támogat olyan képzési programokat, amelyek képesek a munkaerő-piac szükségleteinek megfelelő tudással felruházni a nőket. A képzési rendszerrel párhuzamosan a másik terület elsősorban a kisgyermekes családanyákat érinti. Számukra létre kell hozni egy olyan intézményhálózatot, amely biztosítja azt, hogy az ilyen édesanyák minél korábban visszatérhessenek a munka világába. Az Önkormányzat jelenlegi, az óvodákra és a családi bölcsődékre támaszkodó hálózata már nem tudja kielégíteni az igényeiket, így új óvoda, bölcsőde építése válik szükségessé.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliség mértéke a nők körében magasabb	Létre kell hozni olyan programokat, melyek korszerű ismeretek megszerzésére adnak lehetőséget, így növelve a nők munkaerő-piaci lehetőségeit.
A gyermeküket egyedül nevelő nők esetében magas a szegénység kockázata	Olyan célzott támogatási rendszer kialakítása, mely csökkenti a szegénységi kockázatot.
A GYED-ről való visszatérés a gyermek elhelyezése miatt problémás lehet	Továbbra is működtetni kell az eddigi intézményeket, valamint figyelemmel kell lenni a lakossági igényekre.
Az otthon maradó édesanya elmagányosodása az anya mentális állapotának rosszabbodásához is vezethet.	Szabadidőprogramok szervezése, valamint családbarát közterek kialakítása
A nők elleni, családon belüli erőszak sokszor felderítetlen marad	A bántalmazott nők figyelmének felhívása arra, hogy milyen intézmények felé jelezhetik a bántalmazást.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A ma Magyarországot is elérte az a nyugati tendencia, hogy a társadalom egyre inkább elöregedett. Ez a folyamat Dabason még nem érezhető, hiszen nagyjából azonos számú fiatal (18 év alatti) és nagyjából azonos számú idős (60 év feletti) ember alkotja a város lakosságát. Azonban a 3530 60 év feletti lakosról való gondoskodás, a csoport tagjainak igényeinek és szükségleteinek kielégítése mind a fiatalabb generációnak, mind az Önkormányzatnak kötelessége.

Az idősök támogatásában azért is fontos az Önkormányzat és a közösség részvétele, ugyanis az életkor előrehaladásával sajnos egyre több idős él egyedül, özvegyen. Az egyedülálló idősök között egyértelműen a nők vannak többen a demográfiai folyamatok miatt.

Az idősök helyzete nem csak azért hátrányos, mert egyedül élnek, hanem mert az életkor előre haladtával az általános egészségi állapotuk folyamatosan romlik, egyre több egészségügyi ellátásra szorulnak. További fontos probléma, hogy az egyedülléttel megjelennek bizonyos pszichés problémák, valamint a szellemi aktivitás hanyatlása is. Ez a folyamat különösen 70 év felett lesz egyre nagyobb.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Az időskorúak egy jelentős része szívesen végezne jövedelemkiegészítő tevékenységet. Azonban a munkaerő-piac nem ad túl sok lehetőséget az idősök foglalkoztatására. Ennek oka egyrészt magában az életkorban keresendő, másrészt abban, hogy az idősök által rendelkező tudás fokozatosan, és egyre gyorsuló ütemben avul el, és egyre kevesebb szükség van rá. Természetesen ebből következik, hogy azok az idősök, akik rendelkeznek speciális tudással, viszonylag könnyen el tudnak helyezkedni a munkaerőpiacon, és az Önkormányzat segítségére nem igazán szorulnak rá.

A statisztikai adatokat vizsgálva sajnos észrevehető, hogy az idősök körében is folyamatosan nő a regisztrált munkanélküliek száma. 2008.-ban még csak 3 olyan személy volt a városban, aki elmúlt 61. éves mikor regisztrálták munkanélkülinek, ez a szám sajnos 2017.-ben már elérte a 50-et. Ez százalékosan kifejezve azt jelenti, hogy 2008.-ban a regisztrált munkanélkülieknek csak 0,7 %-a volt 61. évnél idősebb, míg ez az arány 2017-re felment 13 %-ra.

Sajnos az időskori foglalkoztatottság helyzetét tovább súlyosbítja az a tény, hogy a munkaerő-piacon való jó elhelyezkedés lehetősége a 45. életév betöltése után egyre csökken. Amennyiben így vizsgáljuk meg az elmúlt években kialakult helyzetet, megállapítható, hogy még 2008.-ban összesen 118 45. évnél idősebb regisztrált munkanélküli volt a városban (27,25 %) addig 2017.-ben az „idősebb” regisztrált munkanélküliek száma már elérte a 162-őt. (43 %) Az Önkormányzatnak célja, hogy az idősebb munkanélkülieket segítse abban, hogy vissza tudjanak térni a munka világába. Ennek egy lehetősége lehet az, hogy versenyképesebb és korszerűbb tudással rendelkezzenek az ebbe a csoportba tartozó személyek. Az Önkormányzatnak célja az ezirányú együttműködés mind a Járási Munkaügyi Központtal és a Türr István Kutató és Képző Központtal.

Az Önkormányzat eddig is kiemelt csoportként kezelte az idősöket, és ezt a kiemelt státuszt szeretné érvényre juttatni a Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése és végrehajtása során is érvényre juttatni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú, de természetesen további cél az, hogy az ellátás színvonalát tovább emeljük. Az egészségügyi, szociális és közművelődési szolgáltatások többsége a városi lakosság minden tagja számára nyitott, de ezenfelül a közszolgáltatások egy része kor alapján kifejezetten a város időskorú lakossága részére szerveződik.

Az idősek ellátásába az Önkormányzat igyekszik bevonni a különböző civil szervezetek, alapítványokat, illetőleg egyházakat. Az ellátásban és az idősek közművelődésének biztosításában kiemelt jelentősége van az idősek által alapított és működtetett civil szervezeteknek is. Ezeknek a szervezeteknek a legnagyobb részét a nyugdíjasklubok alkotják, melyekből több is szerveződött a városban.

Az idősek ellátásában fontos szerepe van az Átrium Idősek Otthonának, valamint a Katolikus Szeretetszolgálat Zárdakert Idősek Otthonának is, akik idősek otthonát működtetnek Dabas II. és III. Kerületében. Az Önkormányzat igyekszik minden támogatást megadni számukra, és ezt a gyakorlatot a továbbiakban is szeretné folytatni. A két Idősek Otthonának működése azért is kiemelten fontos, mert itt lehetőség van ellátni az Alzheimer-kórban szenvedő időseket is.

A városi közszolgáltatások megszervezése során az Önkormányzat törekszik arra, hogy az általa vagy részben általa nyújtott közszolgáltatások lefedjék az idős emberek igényeit, és hogy az újonnan felmerült igényekre is a lehető legrövidebb időn belül tudjon releváns választ, illetve megoldást találni.

Alapvető cél az, hogy az idősek számára biztosítva legyen az aktív életvitel folytatása, ezzel egy primer prevencióval csökkenthető legyen az idős emberek pszichés betegségeinek kialakulása, és az elmagányosodás érzése.

Mivel nincs egységes öregedési minta, így törekedni kell arra, hogy a rendelkezésre álló erőforrások gazdaságos felhasználásával biztosítva legyen az idősek személyre szabott ellátása is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya az idősek között	Olyan programok szervezésére kell koncentrálni, melyek biztosítják olyan közösségi terek létrejöttét amelyek aktivitásra serkentik az időseket.
Az idősek körében egyes betegségek miatt az általános egészségi állapot rosszabb	Együttműködve egészségügyi szakemberekkel különböző szűrőprogramok szervezése.
Az idős emberek gyakran válnak bűnelkövetők áldozatává.	Kidolgozni egy tájékoztató rendszert, valamint egy idősek otthonát védő rendszert, különösen a tanyavilágban élő idősek védelmében.
Az idősekkel kapcsolatos társadalmi sztereotípiák megnehezítik az idős emberek életét.	A helyi média bevonásával felhívni a fiatalabb generációk figyelmét a sztereotípiák tarthatatlanságára.
Az idősek szinte teljes digitális írástudatlansága egyre több területről zárja el az időseket	Olyan képzések indítása az Önkormányzat részéről, melyek visszaszorítják az idősek digitális írástudatlanságát.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személynek nevezzük azt a személyt, aki érzékszervi, különösen látás- hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2011.-es népszámlálásadatai szerint Pest megyében összesen 49.150 fő jelölte magát valamilyen fogyatékkal élőnek. Ez a szám a megye összlakosságának valamivel több mint 4 %-a. (a pontos érték: 4,04 %) A fogyatékkal élők legnagyobb hányadát a mozgássérültek tették ki, ők összesen 24.929-en voltak. (ez a megye lakosságának kerekén 2 %-a) Jelentős sajnos ezenfelül még a gyengén- vagy alig látók, a nagyothallók, a belszervi- illetve értelmi fogyatékkal rendelkezők száma is.

Dabas Város területén élő fogyatékkal élőkéről pontos statisztikai adataink nincsenek, ugyanez igaz sajnos a fogyatékkal élők lakhatási- egészségügyi- illetve foglalkoztatási helyzetére. Éppen ezért itt is különösen fontos a civil szervezetek bevonása az esélyegyenlőség területébe, ugyanis így tudunk felállítani egy hatékony intézkedési tervet, valamint egy szintén hatékony monitoring eljárást.

A fogyatékkal élők, és ezzel együtt a családjaik is a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Az Önkormányzat feladata ezzel a társadalmi csoporttal az, hogy teremtsen egy olyan környezetet, és ezt működtesse is, amelyben a fogyatékkal élők egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során. Az egyenlő esélyekkel való érvényesülésnek ki kell terjednie a lakhatásra, a közlekedési eszközök használatára, a szociális és egészségügyi ellátásra, az oktatásra és a munka világára, a kulturális életre, a társadalmi életre, a sport- és a szórakozás területére is.

A fogyatékkal élőknek jutott szolgáltatások megtervezése és biztosítása során, az idős korcsoporttal hasonlóan törekedni kell arra, hogy a nyújtandó, illetve a már nyújtott szolgáltatásokat személyre szabottan teljesítse illetve tervezze az Önkormányzat. Az Önkormányzat két területen különösen biztosítja a fogyatékkal élők támogatását. A két kiemelt terület a fogyatékkal élők nappali ellátása, foglalkoztatottsága, illetve a fogyatékkal élők, elsősorban a mozgásukban korlátozottak közlekedésének akadálymentesítése.

Ezen feladatokat a „Reménysugár” Fogyatékosok Napközi Otthona látja el.

Az intézmény fenntartója az Ország Középe Többcélú Kistérségi Társulás, amely 10 település önkormányzatát foglalja magába. A napközi otthon székhelye Dabason található, telephelye Inárcson működik.

Az ellátottak fogyatékosági típus, minőség és életkor szerinti eloszlása igen széles körű a napköziben belül. Összességében elmondható hogy a vezető fogyatékosági típus az értelmi sérülés valamint a mozgássérülés, melyhez halmozottan társul egyéb probléma. Az átlag életkor 21-45 évre tehető, és jellemzően több férfi tagja van az intézménynek. A felvehető személyek önellátásra részben képesek, azonban halmozott fogyatékoságuk miatt otthonukban vagy egyéb helyen egyedül nem hagyhatók. Nagyobb részüknek állandó támogatás szükséges egész életükben. Kisebb részben önállóan, egyedül tartják fenn magukat, azonban ez az intézményi átlagot tekintve csak 7-8 %.

Nem bentlakásos intézmény. Nyitvatartási ideje hétfőtől péntekig, 7 órától 16 óráig.

A fogyatékosok nappali ellátásának alapvető célja, a szolgáltatást igénybevevők számára a nappali ellátás elérhetősége biztosítva legyen. Módot adva ezzel a közösségi együttlétre, a pihenésre, a közösségi programokon való részvételre. Valamint, hogy a saját otthonukban élő, valamennyi rászoruló számára egyenlő eséllyel hozzáférhető szolgáltatást nyújtson a kistérségben.

A gondozottak számára az alapvető élethelyzetek megismerését, a mindennapi tevékenységek rutinszerű begyakorlását tartja a napközi otthon fő feladatának.

A napközi otthon szerepe:

A napközi otthon szakmai tevékenysége során betöltött szerepe két jól körülhatárolható területen érzékelhető: a fogyatékossgal küszködő gondozott egyéni sorsában és a fogyatékos gondozottat otthonában nevelő családok sorsában, lehetőségeiben.

A gondozott egyéni sorsa:

A napközi otthonban olyan jellegű és súlyosságú fogyatékossgban szenvedő gondozottak ellátása történik, akik már nem vesznek, vehetnek részt a gyógypedagógiai oktatási intézmények foglalkozásain sem. Számukra az egyetlen lehetőség ez az intézmény arra, hogy napi rendszerességgel, szakszerű ellátásban részesülhessenek és egyéni fejlődési, fejleszthetőségi korlátaik megközelítésével kiteljesedett életet élhessenek. Az intézmény működési rendje lehetővé teszi a gondozottak folyamatos családban maradását, a stabil érzelmi háttér zavartalan biztosítását. Az intézményben gondozottak jelentős életkori szóródására is abban rejlik a magyarázat, hogy egységünk az utolsó nem intézeti, a családias jelleget őrző gondoskodási forma sokuk számára.

A család szerepe:

A halmozottan sérült, fogyatékos fiatal felnőtt otthoni ellátása csak folyamatos felügyelet mellett oldható meg. A családok belső rendjét, a jövedelemszerzés lehetőségeit leszűkíti egy sérült személy otthoni folyamatos ellátása, felügyelete. Ezért bír nagy jelentőséggel az átvállalt nappali felügyelet és foglalkoztatás. A családok jövedelmi viszonyait így módon követve segíti napközi otthonunk, hiszen a családtagok meghatározott időkeretben állandó és rendszeres munkát vállalhatnak, melyre nagy szüksége van a családban. Feltétlenül említést érdemel a családtagok pszichés terhelésének csökkentése is.

A nappali ellátás a székhelyen (2370 Dabas, Kossuth László u. 1.) és telephelyen (2365 Inárcs, Tűzoltó u. 3.) valósul meg.

Az intézmény szolgáltatásai közé tartozik még a **fejlesztő foglalkoztatás**.

Különbféle munkákat és munkafolyamatokat biztosítunk ellátottaink számára. Ezek alapján állítunk elő vesszőből készült termékeket, művirágot, végzünk pet palack zsugorítást, művirághoz tartozó műanyagtermékek szétszedését, vágását, borítékolást.

Szezonális munkák is bővítik a végezhető munkák kínálatát, így a karácsonyi, illetve húsvéti vásárookra történő kézműves tárgyak készítése, fagyaltos dobozok matricázása vagy akár lapok fűzötté spirálozása.

Célunk a fejlesztő foglalkoztatással, hogy megismertessük dolgozóinkat a munka világával és az önállóbb életvezetés felé tereljük őket. Valamint, hogy biztosítsuk számukra a nyílt munkaerőpiacra való kikerülési lehetőséget.

Kapcsolattartás

Fenntartóval

- Ország Középe Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezetével és elnökével

Szociális ágazatban

- Dabasi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

- Dabasi és Térsége Látássérültek Egyesülete

- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

- Ellátottjogi képviselő

- Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége

Egészségügy területéről

-Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézettel

-Háziorvosok

Oktatás területéről

- A kistérségben lévő általános, illetve szakközépiskolákkal közös programok szervezésének céljából

- Felsőoktatási intézményekből gyakorlatra fogadunk diákokat, ez írásbeli megállapodás alapján történik

-OKJ-s képző intézményekkel megállapodunk, hogy gyakorlati helyet biztosítunk

Egyéb

- civil szervezetekkel kapcsolattartás, intézményekkel támogatás, illetve programok lebonyolítása miatt, pl.: Kossuth Művelődési Központ, Dabas Város Önkormányzata, ÉFOÉSZ

Az intézmény gondozottainak település szerinti százalékos lebontása 2018-ban

Dabas székhelyen

Dabas: 46,50%

Inárcs: 17,80%

Örkény:10,70%

Újhartyán: 10,70%

Hernád: 7,16%

Kakucs: 3,57%

Táborfalva: 3,57%

Inárcs telephelyen:

Inárcs: 85%

Kakucs: 15%

Férfi - női arányok

Dabas székhely:

Nő: 32%

Férfi: 67%

Inárcs telephely:

Nő: 71%

Férfi: 29%

Dabason több civil szervezet is működik a fogyatékosok életfeltételeinek jobbítása érdekében. Ilyen civil szervezet a Dabas és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete, valamint az ÉFOSZ Pest Megyei Közhasznú Egyesület. Az említett egyesületekkel az Önkormányzat együttműködésre törekszik, és támogatja őket, a Dabas és Térsége Látássérültjeinek Egyesületének például irodát biztosít a polgármesteri hivatal épületében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybe vevők között minden bizonnyal jelen vannak fogyatékos személyek is. Az Önkormányzat adatai szerint súlyosan mozgáskorlátozott személyek támogatásában összesen 69 személy részesült, akik összesen 763.000 forint támogatást kaptak (ez személyekre lebontva átlag 11.058 forintnyi támogatást jelentett.) Időskorúak járadékában 2011.-ben 5 fő részesült a városban, ők összesen 1.803.000 forintot kaptak, tehát személyenként átlag 360.600 forintot. A legtöbb személy közgyógyellátásban részesült. Összesen 532 fő kapott közgyógyellátást. Ápolási díjat 46 személy kapott, akik összesen 14.743.000 forintban részesültek, tehát átlagosan 320.500 forintot kaptak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, és a szociális szolgáltatások jelenleg már akadálymentesített formában érhetőek el. A közművelődési intézményeket tekintve voltak hiányosságaink, ennek oka a közművelődési intézmények közül például a városi könyvtár áthelyezése miatt az akadálymentesítés 2011-ben még nem volt megoldott, mára azonban minden előírásnak megfelelő akadálymentes könyvtár várja az olvasni vágyókat. Az Önkormányzat számára természetesen célkitűzés, hogy minden középület akadálymentesítése meg legyen oldva, így a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2012-ben kitűzött egyik kiemelt célját sikerült megvalósítani.

Az Önkormányzat által végzett új beruházások esetén természetesen szintén követelmény, hogy az akadálymentesítés már magában a tervekben is szerepeljen.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása, illetve jövőbeni létesítése során szintén kiemelt jelentőséget tulajdonít annak az Önkormányzat, hogy ezeknek a közösségi terekhez való hozzáférés szintén akadálymentes legyen.

A Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése a KMOP-4.5.3-10-11-2011-0065 azonosító számú pályázat keretében már 2012. júniusában megvalósult. A Polgármesteri Hivatal akadálymentesítésére Dabas Város Önkormányzata összesen 30.000.000 forintot nyert el, melyet további 2.237.536 forinttal egészített ki, így fejezve be a projektet.

Az Önkormányzat hivatalos honlapjának akadálymentesítése szintén megvalósult, így fogyatékkal élő ügyfeleket hátrányait az Önkormányzat igyekezett csökkenteni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya sajnos még nem teljes.	A fizikai akadályokat az erőforrásokhoz igazodó gyorsasággal fel kell számolni, Az információs akadályok felszámolását a lehető legrövidebb módon be kell fejezni.
A pszichológiai problémákkal küszködő, illetve szenvedélybetegségekben szenvedők száma folyamatosan nő	Elsősorban civil szervezetek bevonásával fel kell mérni az ilyen típusú problémákban szenvedők számát, és segítő, valamint prevenciós programokat kell indítani. Be lehet vonni a programba a Magyar Vöröskeresztet, illetve a Dabasi Rendőrkapitányságot is.
Az egészségügyi szűrővizsgálatokat a fogyatékkal	Segíteni abban, hogy a fogyatékkal élők minél

élők, elsősorban a mozgásukban korlátozott személyek kisebb számban veszik igénybe.	nagyobb számban részt vesznek az egészségügyi szűrőprogramokban. Egyrészt segíteni a megfelelő információáramlást, másrészt esetleges logisztikai segítséget is adni.
járdák biztonságossá tétele	járdák karbantartása, együttműködés a lakossággal

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Dabas Városában a civil szervezetek, valamint az egyházak igen aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság viszonylag nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjaiban. A civil szervezetek nagy számuk mellett tevékenységükkel lefedik és elérik városunk lakosságának nagy részét. A civil szervezetek sokrétű tevékenységüknek köszönhetően aktív résztvevői az Önkormányzat által szervezett programokon, rendezvényeken is. Dabas Város Önkormányzata a rendelkezésére álló forrásokhoz igazodva igyekszik a lehető legtöbb támogatást megadni ezeknek a szervezeteknek. Az Önkormányzat, ezenfelül igyekszik támogatásban részesíteni a helyben működő egyházakat is, és azok nagyobb beruházásaihoz hozzájárulni.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot Dabas Város Önkormányzata az önkormányzati honlapon (www.dabas.hu) közzé teszi. A programot továbbá közzé kell tenni a Roma Nemzetiségi Önkormányzat honlapján is. A programról nyomtatott és kötet változat is készül, amelyből egy példányt Dabas Város Jegyzőjénél, egy példányt Dabas Város esélyegyenlőségi referensénél, további egy példányt a Dabasi Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán kell tartani. A program megtekintésére mindenkinek lehetősége van, a megtekintés érdekeltségének igazolása nem írható elő, és a megtekintést nem lehet megtagadni. Kérésre a program egy részéről az érintett kérők részére másolat adható. A másolat készítése első alkalommal díjtalan. Amennyiben lehetőség van rá, az adatkérést elektronikus úton kell teljesíteni.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Dabas Városában a civil szervezetek, valamint az egyházak igen aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság viszonylag nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjaiban. A civil szervezetek nagy számuk mellett tevékenységükkel lefedik és elérik városunk lakosságának nagy részét. A civil szervezetek sokrétű tevékenységüknek köszönhetően aktív résztvevői az Önkormányzat által szervezett programokon, rendezvényeken is. Dabas Város Önkormányzata a rendelkezésére álló forrásokhoz igazodva igyekszik a lehető legtöbb támogatást megadni ezeknek a szervezeteknek. Az Önkormányzat, ezenfelül igyekszik támogatásban részesíteni a helyben működő egyházakat is, és azok nagyobb beruházásaihoz hozzájárulni.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot Dabas Város Önkormányzata az önkormányzati honlapon (www.dabas.hu) közzé teszi. A programot továbbá közzé kell tenni a Roma Nemzetiségi Önkormányzat honlapján is. A programról nyomtatott és kötetett változat is készül, amelyből egy példányt Dabas Város Jegyzőjénél, egy példányt Dabas Város esélyegyenlőségi referensénél, további egy példányt a Dabasi Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán kell tartani. A program megtekintésére mindenkinek lehetősége van, a megtekintés érdekeltiségének igazolása nem írható elő, és a megtekintést nem lehet megtagadni. Kérésre a program egy részéről az érintett kérők részére másolat adható. A másolat készítése első alkalommal díjtalan. Amennyiben lehetőség van rá, az adatkérést elektronikus úton kell teljesíteni.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A szociális transferekre leginkább rászoruló csoportok tagjai jutnak hozzá a legkevesebb információhoz a transferekkel kapcsolatban</p> <p>A romák, illetve a mélyszegénységben élők esetében nagyon nagy problémát jelent az eladósodottság . Lakó ingatlanjaik rossz állapotának felmérése, szoc. térkép elkészítése.</p>	<p>Egy jól működő tájékoztató rendszer létrehozása, melynek segítségével a rászoruló a megfelelő információk birtokában lehetnek.</p> <p>Az Önkormányzatnál legyen egy adósságkezelő kollega, aki a későbbiekben tanácsadással tud szolgálni az adósságcspadában vergődő családoknak.</p>
Gyermekek	<p>A gyermekvédelmi, gyermekellátási rendszer a hatályos jogi szabályozás miatt sajnos „szétaprózódott”, így az információáramlás lényegesen problémásabbá vált.</p> <p>Az érettségiző diákoknak problémát jelent, hogy a jogszabályokban megszabott 50 órás önkéntes munkájukat hol tudják teljesíteni.</p> <p>A rászoruló gyermekek nyári táborokba való eljuttatásának segítése.</p> <p>Kamasz gyermekek hasznos szabadidő eltöltése.</p> <p>Prevenációs programok indítása, szűrőprogramokon való részvétel segítése.</p>	<p>Ki kell alakítani egy olyan kapcsolattartási rendszert a különböző hatóságok között, amelyben a gyermekekre vonatkozó információk nem vesznek el, és minden esetben a döntéseknél az illetékes hatóság a lehető legteljesebb információk birtokában lesz.</p> <p>Az Önkormányzat kiemelt feladata, hogy létrehozson egy olyan adatbázist, amely nyilvántartja azokat a intézményeket, amelyekben lehetőség van önkéntes munka végzésére, valamint figyelemmel lesz arra, hogy a diákok önkéntes munkája a lehető legteljesebb mértékben használjon az esélyegyenlőségnek.</p> <p>Fontos, hogy a fiatalok megfelelő helyen és módon töltsék el szabad idejüket.</p> <p>A megelőzés és szűrőprogramok fontosságának megismertetése , a környezet-és egészségvédelem kiemelt cél.</p>
Idősek	A probléma az idős emberek elmagányosodása.	A szabadidő hasznos eltöltésének segítése.
Nők	<p>Sajnos jelenleg a munkanélküliek között jelentős a nők aránya.</p> <p>Gyed-en lévő anyukák a munkába állásának</p>	Az Önkormányzat is különböző képzésekkel segítse, hogy a településen élő nők piacképes tudással rendelkezzenek és így

	<p>segítése. A nőket ért erőszak csökkentése</p>	<p>elhelyezkedésük könnyebb legyen. Bölcsődék létre hozása. Megfelelő tájékoztatási, segítségnyújtási rendszer kiépítése.</p>
<p>Fogyatékkal élők</p>	<p>Sem a Polgármesteri Hivatal, sem az egyéb önkormányzati intézmények nem biztosítják annak lehetőségét, hogy a siketséggel rendelkező ügyfelek, illetve egyéb szolgáltatásokat részt vevők akadálymentesített környezetben intézhessék hivatalos ügyeiket.</p> <p>A fogyatékkal élőknek nehéz eljutniuk a különböző egészségügyi szűrésekre.</p> <p>Az Önkormányzati rendezvények szervezésének nem volt szempont az akadálymentesített környezet.</p>	<p>Jelnyelvi tolmács képzése, aki igénybe vehető a Polgármesteri Hivatalban, valamint az önkormányzati intézményekben is</p> <p>Az Önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel meg fogja oldani, hogy elsősorban a mozgásukban korlátozottak elérjék a szűrések helyszíneit</p> <p>Az Önkormányzat a jövőben fokozott figyelmet fordít arra, hogy az Önkormányzat rendezvényei úgy kerüljenek megrendezésre, hogy messzemenően figyelembe vegyék az akadálymentesítés szabályait.</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
<p>Romák és/vagy mélyszegénységben élők</p>	<ol style="list-style-type: none"> Mélyszegénységben élők lakóingatlanjainak állapotának felmérése Adósságkezelési tanácsadás Haszonállat, vetőmag és palánta program létrehozása Szoc. térkép elkészítése 	<ol style="list-style-type: none"> Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, a Dabasi Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézői. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, Dabasi Járási Munkaügyi Központ, Türr István Képző És Kutató Intézet.
<p>Gyermekek</p>	<ol style="list-style-type: none"> Együtt a Járással a gyermekekért Kamaszklub kialakítása Táborok támogatásának fenntartása Sportolás, zenei képzés támogatása Egészségügyi prevenció programok, szűrőprogramok gyerekeknek 	<ol style="list-style-type: none"> Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, Dabasi Járási Hivatal hivatalvezetője, a Dabasi Járási Hivatal Gyámhivatalának vezetője. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, az önkormányzati intézmények vezetői, civil partnerek.

	6. Önkéntes és közösségi szolgálatos diákok	
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Házi Könyvtár” 2. Nyugdíjasok hasznos szabadidő eltöltése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, Kossuth Lajos Művelődési Központ, a Dabasi Polgármesteri Hivatal rendszergazdái. 2. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, Kossuth Lajos Művelődési Központ, a Dabasi Polgármesteri Hivatal rendszergazdái.
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. GYED-en lévő nők munkába való visszaállásának segítése 2. Nőket érintő erőszak csökkentése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, Dabasi Járási Munkaügyi Központ, Türr István Képző És Kutató Intézet.
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hangtalan tolmács 2. Akadálymentes rendezvények 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, a Halász Boldizsár Városi Könyvtár munkavállalói. 2. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, egy fő önként jelentkező munkavállaló 3. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens, Dabas Rádió, Dabas Televízió, Dr. Halász Géza Rendelőintézet 4. Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, esélyegyenlőségi referens

Jövőképünk

A megalkotott esélyegyenlőségi program végén, 2023-ban egy olyan települést szeretnénk látni Dabasból, melyben a helyi önkormányzat célja a város lakosságának biztosítani a jólétet, és az életszínvonal folyamatos és fokozatos javítását.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Megvalósult Intézkedési tervek:

Intézkedés címe:	Akadálymentesített Könyvtár MEGVALÓSULT
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az új helyszínre költözött Városi Könyvtár akadálymentesítése nem megoldott.

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A Városi Könyvtár Ravasz László utcai udvarának akadálymentesítése, hogy a város fogyatékos lakosai tudják használni a könyvtár udvarát. Hosszútávú cél: A Városi Könyvtár épületének akadálymentesítése, hogy a fogyatékkal élő társaink is tudják használni a könyvtár összes helyiségét.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A könyvtár bejárati kapujának akadálymentesítése 2. A könyvtár épületénél a bejárati ajtó akadálymentesítése.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője
Partnerek	-
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú cél: 2014. január 1. Hosszútávú cél: 2014. július 1.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A Városi Könyvtár teljesen akadálymentes használata
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Folyamatos kapcsolattartás a Városi Könyvtárral és a fogyatékosokat ellátó Reménysugár Napköziotthonnal
Szükséges erőforrások	Az Önkormányzat saját pénzeszközei ; esetleges pályázati források

Intézkedés címe:	Akadálymentesen az Egészségért Megvalósult
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Probléma, hogy a fogyatékkal élő emberek elsősorban a mozgásukban korlátozottak csak nehezen, vagy egyáltalán nem tudják igénybe venni a különböző egészségügyi szűrővizsgálatokat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az Önkormányzat célja, hogy minden lakos, akinek erre igénye is elhatározása van, térítésmentesen igénybe tudja venni a városban szervezett egészségügyi szolgáltatásokat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Ki kell alakítani egy jelzőrendszert, amelyben a Dr. Halász Géza Rendelőintézet előre jelzi az Önkormányzatnak a tervezett szűrővizsgálatokat. Az Önkormányzat a helyi média eszközeivel tájékoztatja a lakosságot a vizsgálatokról, valamint az igényüket bejelentő fogyatékkal élő személyeknek megszervezi a szűrőhelyre való szállítást.

Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője Esélyegyenlőségi Referens
Partnerek	Dr. Halász Géza Rendelőintézet Dabas Rádió Dabas Televízió
Határidő(k) pontokba szedve	A program megvalósításának kezdete 2014. március 1. A program végrehajtása folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az eredményességi mutatót az adja, hogy az Önkormányzat felhívására hány személy jelzi azt, hogy segítségre szorul, valamint az Önkormányzat meg tudja-e valósítani valamennyi személy helyszínre szállítását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatot jelentenek az információáramlás esetleges hiányosságai, valamint a szállítás nem megfelelő megoldása.
Szükséges erőforrások	Megfelelő szállítóeszköz, a megfelelő tájékoztatás minél hatékonyabb eszközei

Intézkedés címe:	A Tudás segítség Megvalósult
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A probléma: A szociális transferekre leginkább rászoruló csoportok tagjaihoz nehezen vagy egyáltalán nem jut el az az információ hogy milyen szociális juttatásokra jogosultak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A cél, hogy a helyi lakosság tagjai megfelelő információk birtokában legyenek. Rövid távú cél: A figyelem felkeltése, hogy a lakosság tudjon arról, hogy ez a program létezik. Közép- és hosszú távú cél: Az erre rászorulóknak maguk is gyakrabban nézzék a kifüggesztéseket és kövessék az esetleges változásokat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A városi honlapon a tájékoztatás megszerkesztése. A Dabasi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján a tájékoztató kifüggesztése. A városrészi hirdetőtáblákon a kifüggesztések elhelyezése. A Dabasi Újságban a változások leközlése.
Résztevők és felelős	Dabas Város Jegyzője Dabas Város Polgármestere
Partnerek	A helyi média tagjai, elsősorban a Dabas Rádió és a Dabas Televízió
Határidő(k) pontokba szedve	2013. Szeptember 1. A városi honlap megszerkesztése. 2013. szeptember 14. a kifüggesztések végrehajtása. A program során legalább 3 havonta ellenőrizni a kifüggesztés hatályosságát.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	A beérkező ügyfelektől tájékoztatást kérni, hogy mennyire használt nekik a megvalósult program. A felmérést a Dabasi Polgármesteri Hivatal Hatósági Iroda szociális ügyintézői végzik, az adatok összegzéséért a Jegyzői Titkárság felel.

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az esélyegyenlőségi referens, valamint a szociális ügyintézők feladata, hogy az esetleges jogszabályi változásokat átvezesse a tájékoztatóra, és gondoskodjon a kifüggesztések cseréjéről.
Szükséges erőforrások	A kifüggesztéshez szükséges megfelelő felület, papír.

Intézkedés címe:	Lájkold a nagyit Megvalósult
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A probléma, hogy az időskorú emberek elszigetelten élnek egymástól, és az elszigeteltségen talán a modern elektronikus eszközök enyhítenének, de az idős emberek körében jelentős a „digitális írástudatlanság”.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél, hogy egyre több idős, nyugdíjas lakost vonjunk be egy olyan programba, ami csökkenti az idősek digitális írástudatlanságát, valamint létrehoz egy közösséget is.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az Önkormányzat lehetőséget biztosít arra, hogy idős nyugdíjasok ismerkedjenek meg a közösségi oldalak használatával, valamint az internettel.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője Esélyegyenlőség referens
Partnerek	Kossuth Lajos Művelődési Központ Halász Boldizsár Városi Könyvtár Városi nyugdíjas klubok
Határidő(k) pontokba szedve	A program kezdete 2013. szeptembere, majd sikere esetén félévente megismétlés.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az eredményességet elsősorban a programban részt vevők számán lehet majd mérni, valamint a nyugdíjas klubok véleményén is, hogy a tagságuk is mennyire igényli esetleges új programok indítását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A kockázatot egyrészt a program nem megfelelő meghirdetése jelenti, valamint az, hogy a városi idős lakosság mégsem érdeklődik az online felületek iránt.
Szükséges erőforrások	Megfelelő mennyiségű számítógép, megfelelő helyszín, oktató kérdése

Intézkedés címe:	Nagymamák a Neten Megvalósult
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A probléma hasonló, mint a 'Lájkold a nagyit' program esetében. Az idők elszigetelt élethelyzetén, valamint a digitális írástudatlanságán javítani program.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél egy olyan on-line felület létrehozása, amelyet a dabasi nyugdíjasok használhatnak, és amely összeköti a város nyugdíjasait
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az Önkormányzat a 'Lájkold a Nagyit' programban részt vevőknek létrehoz egy olyan információs felületet, amelyekben különböző programok, pályamunkák lennének időknek. (például: Régi idők receptjei) Az online felületen megjelenő írásokat pedig akár papír alapon is ki lehetne adni.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője
Partnerek	Elsősorban a városi nyugdíjas klubok, Kossuth Művelődési Központ
Határidő(k) pontokba szedve	A program az első 'Lájkold a nagyit' program után indulna, és érdeklődés esetén folyamatosan zajlana
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program eredményességét elsősorban az online felületre fellépők száma, illetve a feltöltött adattartalmak nagysága alapján lehetne mérni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A kockázatot elsősorban a program meghirdetésének nyilvánossága jelentheti.
Szükséges erőforrások	Nem igényel különösen nagy forrásokat

Intézkedés címe:	A nők foglalkozási helyzetének elősegítése Megvalósult
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Probléma: A munkanélküliek között jelentős számú a nők aránya, akik részben a nem megfelelő iskolai végzettség és szakképzettség hiányában nem tudnak érvényesülni az elsődleges munkaerő-piacon. Amennyiben megfelelő, korszerű képzésben lenne részük a probléma csökkenthető, illetve orvosolható lenne.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A foglalkoztatottság növelése a nők körében. Rövid távú cél: Felmérni, hogy a város dolgozni akaró női lakosságának milyen képzésekre van igénye, valamint a városban található vállalkozásoknak milyen képzettségű munkaerőre van szükségük. Hosszú távú cél: Olyan képzések beindítása, amellyel az azokat elvégző nők el tudnak helyezkedni a munkaerő-piacon.

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fontos az igények felmérése megfelelő kérdőíves módszerekkel, majd a képzések elindításának megfelelő pályázati támogatások elnyerése esetén.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője
Partnerek	Türr István Képző és Kutató Intézet, Dabasi Járási Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2014. augusztus 1.-ig az igények felmérésre kerüljenek. 2015. január 1.-gyel meginduljanak az első képzések.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók tekintetében a legfontosabb az, hogy a programot elvégző nők közül mennyien és milyen várakozási idő után találtak maguknak munkahelyet, ezenfelül fontos eredményességi mutató, hogy a településen élő munkanélküli nők közül milyen arányban veszik igénybe a program során nyújtott képzéseket.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázati lehetőség sajnos a szűkös anyagi lehetőségek, így pályázati lehetőségek hiányában a program önkormányzati anyagi forrásokból kell hogy megvalósuljon. Kockázati lehetőség ezenfelül az, ha a település női lakossága nem érdeklődik a képzések iránt.
Szükséges erőforrások	Elsősorban pályázati pénzek, valamint megfelelő számú jelentkező önkéntes.

Új Intézkedési Tervek:

Intézkedés címe:	Kamaszklub kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Dabason a Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat már évek óta működik. Tagjai rendszeresen vesznek részt különböző városi eseményeken és évek óta megszervezik évi egy alkalommal a F fiatalok Éjszakája elnevezésű programot. Ezek nagyon fontos első lépések egy hosszú úton, de még mindig nincs elég kapacitás arra, hogy a városunkban élő rengeteg fiatalal megfelelően tudjunk foglalkozni, szabad idejük hasznos eltöltésében segíteni őket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Több program szervezése fiatalok számára, melyekkel segíthetjük, hogy tevékeny tagjai legyenek a társadalomnak, illetve a város közösségének. Cél: 1. a tevékenységek támogatásának növelése 2. a fiatalok perspektíváinak tágítása 3. szociális érzékenyítés 4. segítség a szabadidő tartalmas eltöltésére 5. fiatalok bevonása városi tevékenységbe 6. közösségépítés 7. szórakozási helyszínek, lehetőségek megteremtése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociopóly-szociális érzékenyítő társasjáték az általános iskola felső tagozatos gyermekei részére, illetve a gimnázium osztályai számára, szakértők bevonásával. Emberi jogok ismerete interaktív foglalkozások keretében az általános iskola felső tagozatos illetve gimnázium osztályai számára Nyitott Bíróság-jogi és erkölcsi alapismeretek elsajátítása interaktív foglalkozások

	keretében . Drog prevenció és áldozat védelem Csapatépítő tréning Pályaorientációs program Közösségépítő tevékenységek szervezése Kamaszklub létrehozása
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere, Dabas Város Jegyzője, Iskolák igazgatói
Partnerek	Gyermekek Esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport, Rendőrség munkatársai, Mentálhigiénés szakemberek, coach-ok, Közösségi Szintér Vezetők
Határidő(k) pontokba szedve	A foglalkozások havi rendszerességgel működnének
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A résztvevő, érdeklődő fiatalok száma Ha a gyermekeknek korai kamaszkortól kezdve lehetőséget és alkalmat biztosítunk kötetlen, de mégis felügyelt formában történő együttlétre, ahol véleményüket elmondhatják, kérdéseiket feltehetik, ismereteiket bővíthetik, szórakozhatnak, akkor egyúttal lehetőséget is biztosítunk a közösségépítésre.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség Sok jelentkező esetén nincs elég anyagi és humán erőforrás több foglalkozás megtartására, vagy a repertoár bővítésére. Programok iránti érdeklődés felkeltése Folyamatosan dolgozunk a programok jobb láthatóságán, osztályfőnöki órákon, foglalkozások alkalmával, városi, iskolai rendezvényeken és online felületeken. A résztvevők számának növekedésével nő a befektetett munka és a kiadások mértéke.
Szükséges erőforrások	Önkormányzati Közösségi Szinterek biztosítása, Önkormányzat saját pénzeszközei ; esetleges pályázati források

Intézkedés címe:	Hangtalan tolmács
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Napjainkban a jelnyelv, illetve annak használata egyre nagyobb szerepet kap a jogrendszerünkben is. A jelnyelv, mint érték szerepel Magyarország Alaptörvényében is.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél, hogy a Dabasi Polgármesteri Hivatal, valamint az önkormányzati intézmények rendelkezzenek egy olyan munkavállalóval, aki képes legalább alapfokú jelnyelvi tolmácsolásra.
Tevékenységek (a beavatkozás)	Az Önkormányzat biztosítja annak lehetőségét, hogy egy önkormányzati dolgozó jelnyelvi tolmács képzésen vegyen részt.

tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője, az Esélyegyenlőségi referens, egy önként jelentkező dolgozó
Partnerek	esetlegesen egy önkormányzati intézmény, ahonnan lenne önként jelentkező a programra
Határidő(k) pontokba szedve	A program teljesítési idejét a képesítést adó képzés ideje határozza meg, de a képzést 2019. május 1.-ig meg kell kezdeni
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program eredményességét a dolgozó által teljesített oktatási követelmények teljesítésén kell figyelni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A képzés esetleges nem teljesítése. Kivédési mód: Az önként jelentkező dolgozónak biztosítjuk a megfelelő mennyiségű tanulmányi szabadságot.
Szükséges erőforrások	Az Önkormányzat biztosítja a képzés díját, aminek összege körülbelül 50.000 Forint.

Intézkedés címe:	Táborok támogatásának fenntartása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Veszélyeztetett, rossz anyagi körülmények között élő gyermekek nem jutnak el táborokba
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rossz anyagi körülmények között élő gyermekek hasznos szabadidő eltöltésének segítése rövid-közép-és hosszú távon egyaránt.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az Önkormányzat jelenleg is támogatja anyagilag a napközis táborokat, pályázati lehetőséget biztosít a tábort szervezőknek. Ezt a jövőben is fent kellene tartani az aktuális éves költségvetésben meghatározott mértékben.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője, az Esélyegyenlőségi Bizottság
Partnerek	táborok szervezői
Határidő(k) pontokba szedve	A táborok támogatása minden évben megtörténik. Az intézkedések határideje, minden év aug. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága,	A táborokban részt vett rossz anyagi körülmények között élő gyermekek száma. Az önkormányzat az aktuális teherviselő képességének mértékéig az intézkedést fenntartja.

forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem elegendő anyagi forrás. A tábor szervezők nem a rossz körülmények között élő gyermekek táboroztatási kedvezményére használják fel a támogatott összeget.
Szükséges erőforrások	Az Önkormányzat éves költségvetésében biztosítja a szükséges anyagi forrásokat. Lehetőség esetén egyéb pályázati forrásokkal történő kiegészítés.

Intézkedés címe:	Sportolás, zenei képzés támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Rossz anyagi körülmények között élő gyermekek nem jutnak sportolási, zenetanulási lehetőséghez
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hátrányos helyzetű, rossz anyagi körülmények között, vagy mélyszegénységben élő gyermekeknek is legyen lehetőségük sportolni, zenét tanulni rövid-közép-hosszú távon is.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az Önkormányzat jelentős anyagi forrásokkal támogatja a helyi sportegyesületeket. Telente ingyenesen biztosítja a korcsolyázási lehetőséget a műjégpályán és esetenként az önkormányzat tulajdonában lévő 9 személyes kisbuszát is rendelkezésre bocsátja az odajutás érdekében. Évente szervezünk Városi Futónapot, ahol a rendezvényekhez szükséges helyszíneket az önkormányzat térítésmentesen biztosítja. Folyamatosan keressük a lehetőségeket pályázati források bevonására a sportlehetőségek fejlesztése érdekében.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Képviselő testület
Partnerek	Sportegyesületek, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	A sportolás támogatása minden évben megtörténik . Az intézkedések határideje 2019. október 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ingyenes sportolási lehetőséghez jutó gyermekek számának növelése, felújított, vagy új sportlétesítmények számának növelése. A szükséges pénzügyi forrásokat az aktuális költségvetésben tervezni kell az önkormányzat teherviselőképességének figyelembe vételével. A jövőbeni pályázatok figyeléséhez, pályázat íráshoz, illetve nyertes pályázat esetén a megvalósítás koordinálásához szükséges humán erőforrás a polgármesteri hivatalon belül rendelkezésre áll. Ezt továbbra is fenntartjuk.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi források szűkössége
Szükséges erőforrások	A szükséges pénzügyi forrásokat az aktuális költségvetésben tervezni kell .

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők lakóingatlanjai állapotának felmérése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs információ a mélyszegénységben élők leromlott állapotú, magánkézben lévő ingatlanokról
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. Célunk, hogy információhoz jussunk a lakosok lakhatási körülményeiről, tudomásunk legyen a rossz állapotban lévő, nem megfelelő lakhatási körülményeket nyújtó ingatlanokról 2. Javítandó hibákról lista készítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Lakásállomány felmérése.</p> <p>Javítandó hibák összegyűjtése</p>
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője
Partnerek	közterület felügyelet
Határidő(k) pontokba szedve	2019. szeptember 1.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felmért, rossz állapotú ingatlanok száma 2. Javítandó hibák összegyűjtése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az intézkedés nem tartalmaz kockázatot
Szükséges erőforrások	A felmérés nem igényel pénzügyi forrást, a polgármesteri hivatal dolgozói el tudják végezni, csupán a felmérés elvégzéséhez szükséges időt kell biztosítani, a meglévő feladatok alól ideiglenesen tehermentesíteni a feladattal megbízott dolgozót

Intézkedés címe:	Vetőmag,haszonállat és palánta program létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma és a mélyszegénységben élők általában nem művelik kertjeiket, ezért II módon nem tudják családi bevételeiket kiegészíteni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	2010. évi vetőmagprogram megvalósult, mely folytatódott 2017-ben is.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az év márciusában meghirdetett haszonállat és vetőmagprogram meghirdetése, programba bevontak tájékoztatása, egyszeri segítségnyújtás, magok kiosztása, októberben ellenőrzés, értékelés.
Résztevők és felelős	Dabas Város Polgármestere Dabas Város Jegyzője
Partnerek	Polgármesteri Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	Március 1 meghirdetés.
	Március 30 programba bevontak tájékoztatása Vetőmagok, haszonállatok szétosztása október 31. ellenőrzés, értékelés
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A vetőmag-és haszonállat programban évről-évre egyre több család vesz részt, ezáltal nőtt a megművelt kertek száma, az ellenőrzések alkalmával az önkormányzat munkatársai elégedettek voltak.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport tagjai vonakodnak a programban részt venni, kapcsolatteremtés, tájékoztatás, a részvétel előnyeinek a hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Bizottsági javaslat és támogatás

Intézkedés címe:	Nőket érintő erőszak csökkentése, megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A ki nem derült erőszakok számának feltárása, kevés a segítséget kérő és kapó nők száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Növekedjék a bántalmazott nők ismerete, ismerjék fel a korai jeleket, tudjanak és képesek legyenek és merjenek időben segítséget kérni
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Rendszeres felvilágosítás a helyi médiában, ismertetni a lehetőségeket és a segítségnyújtók elérhetőségeit. Gyermekintézményekben, védőnői szolgálatnál hirdetés, hová lehet fordulni. Női klubok létrehozása, előadás-beszélgetés a témával kapcsolatban rendőrséggel, civil szervezetekkel való együttműködés. A kamaszklubban beszélgetés az egészséges párkapcsoltról. Szexuális egészségnevelés.
Résztevők és felelős	védőnők, családgondozók, nőkkel foglalkozó munkacsoport
Partnerek	rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	Az erőszak csökkentésének megelőzése folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A bántalmazott nők ismerete. Számottevő anyagi ráfordítást nem igényel, a szükséges humán erőforrás a védőnőknél, családgondozóknál, civil szervezeteknél rendelkezésre áll.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Bizalmatlanság, probléma titkolása
Szükséges erőforrások	Külső előadó esetén esetleg tiszteletdíjat egyedileg kell tervezni, de egyéb ráfordítást nem igényel.